

‘ಅದೇ ಹಿಂಸೆ: ಗುರಿ ಮಾತ್ರ ಹೊಸತು...’

ನೋಮ್ಮೆ ಚೋಮ್ಮೆಸ್ಟಿ
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಿ. ರಾಜಶೇಖರ

ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಸ್ಥಾಪಕ ಎಂದು ಹೇಳರು ಮಾಡಿರುವ ನೋಮ್ಮೆ ಚೋಮ್ಮೆಸ್ಟಿ ಅನೇಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಜಿಂಟಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಮೂಸಾಚಿಸ್ಟೆಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯಲ್ಲಿ ತೊಲನಿಕ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರತಿಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಚೋಮ್ಮೆಸ್ಟಿ ಅಮೇರಿಕದ ಆಕ್ರಮಣಿಲ ವಿದೇಶಾಗಂ ನೀತಿಯನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಾಂಬಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬಗ್ಗೆ ಚೋಮ್ಮೆಸ್ಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿರಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರಿ?

ಚೋಮ್ಮೆಸ್ಟಿ: ಮದ್ದಾ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಮಿಲಿಟರಿ ನೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸೌದಿ ಪ್ರಜೆ ಒಸಾವ್ಯಾ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಅಫಘಾನಿ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಅಮೇರಿಕದ ವೈರಿಗಳಾದರು. ಅಮೇರಿಕದ ಈ ಕ್ರಮ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ರಷ್ಯದ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿವರ್ತಹದ್ದು ಎಂದು ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್ ಭಾವಿಸಿದ್ದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ. ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಜೆ ಮತ್ತು ದ್ವೀಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಅವು ಇಸ್ಲಾಂಗೆ ವೈತರಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದ ತಾಲಿಬನ್ ಸರಕಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯದ ಸರಕಾರ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ಸರಕಾರ. ಅದು ತನ್ನ ಹಂಟೆನಿಂದಲೂ ಅಮೇರಿಕದ ಚೋತೆ ನಿಕಟ ಸ್ಥೇತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಮೇರಿಕ,

ಮದ್ದಾ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ದೇಶಗಳ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್ ಅಮೇರಿಕವನ್ನು ದ್ವೀಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನರಂತೆ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್ ಕೂಡ, ಅಮೇರಿಕದ ನೇರವಿನೊಡನೆ ಇಸ್ರೇಲ್, ಕಳೆದ ಇಂ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರಾಕ್ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ನಡೆಸಿರುವ ವೈಮಾನಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್‌ಗೆ ಸಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಧಾರ್ಮಿಕಲ್ಲಿ ಇರಾಕ್ ನಾ ಗಂಭೀರ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಗಳ ಈ ಜಂಟಿ ಆಕ್ರಮಣ, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಸದ್ಯಂ ಹುಸೇನ್‌ನ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಫ್ಲೂ ಬಲಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ಸದ್ಯಂ ಹುಸೇನ್, ತನ್ನ ದೇ ದೇಶದ ಕಡ್ಡಾ ಜಾಂಗೆದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಷಾಣಿಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ಅವರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹತ್ಯೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಗೆಳೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಡತನ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿಸುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕವಿರೋಧೀ ಭಾವನೆಗಳು ಇನ್‌ಫ್ಲೂ ಆಳವಾಗಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿವೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಾಹಾರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹತ್ಯೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿರೋಧದ ಕುದಿ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾಶ್ಚಾಯಾತ್ರೆ ದೇಶಗಳು ಈ ಕರೋಎ ಸ್ತೋಪನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಅವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವ ಕೆಟ್ಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಟೈಮ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಗಳಿಂದ ಬಾಂಬಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಾಡಿದವರು ಪೆಟ್ಟಿಮ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮಾಲ್ಯುಗಳಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಹನೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಕ್ತತೆ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮಾತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿದವರು. ಮದ್ದಾ ಪ್ರಾಚ್ಯದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ, ಅಪ್ಪಿಕ, ವಿಷ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಏನ ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿತ್ತಿಮದ ಬೊಧ್ದಿಕೆತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಿಇಯ ಮರೊವಿಗೆ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಇದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಅಮೇರಿಕದ ಒಳಗೆ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದು?

ಚೋಮ್ಮೆಸ್ಟಿ: ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಧಾಳೆ – ಈ ಹಿಂಸೆಯ ಚಕ್ರ ಇದೇ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದನ್ನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ದುಷ್ಪ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಎದುರು ಎರಡೇ ಆಯ್ದುಗಳಿವೆ: ‘ನಮ್ಮೊಂದನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಸಾವು ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಶಾಶ್ವತ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ’. ಅಮೇರಿಕದ

ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಈ ಧಾರ್ಜೆ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಅಮೇರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಮೇಲೆ, ತನಗೆ ಸರಿಕಂಡ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಿಯಾಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಬಿತ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹದ್ದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಕಾರಾಗುವ ಅಮೇರಿಕದ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಉಂಟಿ. ನಿಕಾರಾಗುವ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಎಡಪಂಥಿಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ಉರಳಿಸಲು ಅಮೇರಿಕ ಆ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿತು. ನಿಕಾರಾಗುವ ಸರಕಾರ ವಿಶ್ವನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅಮೇರಿಕ ತನ್ನ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀವ್ರವೆಂಬೆಂದು. ಅಮೇರಿಕ ಅದನ್ನು ಗಣನೇಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. (ದ. ಅಮೇರಿಕ ಲಿಂಡದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಈರಿತಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆಸದ ದೇಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಎವ್ವು ಅವಾನವೀಯವಾಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಚಿಲಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯೇ ಸಾಕು.) ನೆನಪಿಡಿ; ನಿಕಾರಾಗುವದ ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕ ನಡೆಸಿದ ಆಕ್ರಮಣ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಗಿರಿ ಧಾರ್ಜಿಗಂತಹ ಹಲವು ಹೆಚ್ಚು ಬೀಕರವಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ಧಾರ್ಜಿಯ ನಂತರ ಅಮೇರಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಚೋಮ್‌ಸ್ನಿ: ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಗಿರಿ ರ ಫೋಟನೆಗೆ ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರದ ತಕ್ಷಣಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಇತರ ದೇಶಗಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಇನ್ನುವೂ ಹೆಚ್ಚುಸುವಂತಹದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆದು ಅಮೇರಿಕದ ಬಳಗಿನ, ತೀವ್ರ ಬಲ ಪಂಥಿಯ ಮುಖಿಂಡರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಈದೇರಿಸುವಂತಹದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯಾರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತ, ಮುಂತಾದ ಬಲಪಂಥಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುವ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಇನ್ನುವೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಗಿರಿ ಮತ್ತು ಅನಂತರ ನಡೆದ ಫೋಟನೆಗಳಿಂದ, ಈ ಸಮಾಜದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇನ್ನುವೂ ಬಲವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಧಾರ್ಜಿ ತಕ್ಷಣ ಅಭಾತ, ಅನಂತರ, ಈ ಧಾರ್ಜಿ ಅಮೇರಿಕದ ಉತ್ತರ ಏನಿರಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ; ಇದು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ನಿಮಗೂ

ಭಯವಾಗಿದೆಯೂ?

ಚೋಮ್‌ಸ್ನಿ: ಬುದ್ಧಿನೆಟ್‌ಗಿರಿವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಭಯವಾಗಲೇಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಫೋಟನೆಗಿರಿವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿನ್‌ ಲಾಡೆನ್‌ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣತ್ತದೆ. (ಅಭಘಾವಿಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಬಿಟನ್‌ ವೈಮಾನಿಕ ಧಾರ್ಜಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ಚೋಮ್‌ಸ್ನಿ ಈ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು – ಅನು.) ಅಮೇರಿಕ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಇನ್ನುವೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಬಿನ್‌ ಲಾಡೆನ್‌ಗೂ ಆದೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಲೀಬುನ ಫೋರ್ ಆಳ್‌ಕೆಯಲ್ಲಿ, ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಅಭಘಾನ್‌ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಸಿವೆಯಿಂತ ಅರೆಜಿವೆವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನಾದರೂ, ಇದುವರಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಅಹಾರ ಮತ್ತಿತರ ನೆರವು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇರಿಸಿತ್ತು. ಈ ನೆರವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಆಧ್ಯ ಏನು? ತಾಲೀಬುನ ಸೈನಿಕರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಡಿತ ತಿಂದಿರುವ ಅಭಘಾನ್‌ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ಅಮೇರಿಕ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತುಡ ಹೇರುತ್ತಿದೆ. ಬಿನ್‌ ಲಾಡೆನ್‌ನ ಭಯೋತ್ತಾದನೆಯ ಜೊತೆ ಈ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಜೊರ್ಡೊ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕದ ಕ್ರಮ ಕುರುಡು ಪ್ರತೀಕಾರ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲ; ನೈತಿಕವಾಗಿ ಅದು ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ತುಂಬ ಕೆಳಹಂತದ್ದು. ಅಮೇರಿಕದ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದು ಒತ್ತುಟ್ಟಿಗಿರಲ್ಲಿ, ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಲ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏನು ಕರಾಮತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಅರಿವು ತುಸುವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಅವರು ಜಿಗುಪ್ಪೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬಹುದು? ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಮೇರಿಕದ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಗಲ್ಲ ತಲೀಬಾಗಿ ನಡೆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತಯುರ್ದಿ ನಡೆದು ಮುಝರಾ ಸರಕಾರ ಉರುಳುವುದು ಅಸಂಭವ ವೇನಲ್ಲ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವವರು ಥೇಬು ಈ ತಾಲೀಬುನ ಗಳಿಂತಹದ್ದೇ ಜನಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಆವರ ಬಳಿ ಅನ್ನ ಅಸ್ತ್ರಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಕುಲದ ಬಹುಪಾಲಮ್ಮೂ ನಾಶಪಡಿಸುವ ಒಂದು ಯುದ್ಧದ ಸಾಧ್ಯತೆ ನವ್ಯ ವ್ಯಾಂದ ನಿಚ್ಚಿಳಿಗಾಗಿದೆ. ಬಿನ್‌ ಲಾಡೆನ್‌ನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡುಹಾಕಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸತ್ತರೂ ಅವನ ದ್ವಾರಿ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಆವು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಜನ ಆವನ ದನಿಯನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಿನ್‌ ಲಾಡೆನ್‌ ಹುತ್ತಾಗುತ್ತಾನೆ; ಅನುಕರಣೀಯ ಆದರ್ಶವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಗಿರಿ ನಂತರ ಜಗತ್ತು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಇರುತ್ತದೆಯೆ?

ಚೋಮ್‌ಸಿ: ಹಿಂಸೆಯ ಅಗಾಧತೆ, ಸಾವು ನೊವಿನ ಸ್ವರೂಪ ಕೇವಲ ಇವುಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ನೋಡಿದರೆ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಗಿರಿ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂಸೆಯ ಗುರಿ ಮಾತ್ರ, ಖಂಡಿತ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಇಗಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ, ಅಮೇರಿಕ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತನ್ನ ನೆಲದಲ್ಲಿಯೇ, ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಆಕ್ರಮಣ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರ, ತನ್ನ ದೇಶದ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೊಂದುಹಾಕಿತು; ಮೇಕ್‌ಕೋಡ ಅರ್ಥದಷ್ಟನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಲಕ್ಷ್ಯಗಳ್ಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದು ಫಿಲಿಪ್ಪೊನ್ ದೇಶವನ್ನು ಬಗ್ಗೆಬಡಿಯಿತು; ಹವಾಯಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕಳಿದ ಇಂ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಂತೂ, ಅಮೇರಿಕ, ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೆವಡಲ್ಲಿ ಬಲಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ. ಅಮೇರಿಕದ ಈ ನಿರಂತರ ಭಯೋತ್ಸಾದನೆಗೆ ಬಲಿಯಾದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ನಿಲುಕದ್ದುಗಿದೆ. ಈಗ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಫಿರಂಗಿಗಳ ಮೂತ್ತಿ ಅಮೇರಿಕದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಯಾತ್ರೆ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಅನುಭವ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಭಾರತವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು; ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಭಾರತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಲಿಯಂ ಕಾಗೋವನ್ನು ಲಾಟಿನಾಡಿತು; ಆದರೆ ಕಾಗೋ ಬೆಲ್ಲಿಯಂ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಕಾರ ತ್ರೈ ಹೈನ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೂ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಪ್ರಶ್ನೆಮದ ದೇಶಗಳು, ಚರಿತ್ರೆಯ ಈ ಹೊಸ ವಿಧ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠರು, ತಮ್ಮ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಜಾಯವಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈಗಲೂ ತೀವ್ರ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ ಹಿಂಸೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಗಳ ಈ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟಿಂಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉಹಿಸುವುದೂ ಭಯಂಕರ. ಆದರೆ ಹಿಂಸೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಉಳಿದೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿರುವ ಈ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಚ್ಚಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾನವೀಯವೂ ಗೌರವಯುತವೂ ಆದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಮಾತೇನಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಧಾರ್ಮಿಕ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಯುದ್ಧ – ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿಮೀರಿಗಳ ನಿಲುವು ಹೇಗೆ?

ಚೋಮ್‌ಸಿ: ಬುದ್ಧಿಮೀರಿಗಳು, ಪತ್ರಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಇಂತಹ

ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನೇ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ – ಆದು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಂದಿನದಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ದೇಚವಿಲ್ಲದೆ ಯೋಚಿಸಬಹುದು – ಪ್ರಥಮ ಮಹಾಯಾದ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮದ ಬುದ್ಧಿಮೀರಿಗಳು ಎರಡೂಕಡೆ, ಯುದ್ಧವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಎಡ ಪಂಥದವರೂ ಇದ್ದರು; ಬಲಪಂಥದವರೂ ಇದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸತ್ಯ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಥಮ ಮಹಾಯಾದ್ವದ ವಿರುದ್ಧ ದನಿ ಎತ್ತಿದ ಬುದ್ಧಿಮೀರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಜನ ಎಂದರೆ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಹೇಬ್ಬೆಂದು ವಿಷಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ಜೀಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು – ರೋಸಾಲಕ್ಸೆಂಬರ್, ಬಟ್ರೋಂಡ್‌ರಸೆಲ್, ಯೂಜೆನ್ ಡೆಬ್ರೊ...

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಈ ಯುದ್ಧ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಯೆಟ್ನಾಮ್ ಆದಿತ್ಯ? ಆ ನೆನಪು ಇನ್ನೂ ಹಸಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಚೋಮ್‌ಸಿ: ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಮದ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಬೋಧಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು, ಹಲವು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕಾಗೇ ಹಿಂಸೆ ತಿರುಚಿಹಾಕಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಹೋಲಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೆನಪಿಡಿ, ವಿಯೆಟ್ನಾಮ್ ಯುದ್ಧ ಶುರುವಾದದ್ದು ಅಮೇರಿಕ ದಕ್ಷಿಣ ವಿಯೆಟ್ನಾಂನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಆ ಯುದ್ಧ ವಿಯೆಟ್ನಾಮ್ ದೇಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಳೆಗೆಡೆವಿತು. ವಿಯೆಟ್ನಾಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವ ಮೊದಲು ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಧ್ಯಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಈ ಯುದ್ಧ ದುಭಾರಿಯಾಯಿತು ನಿಜ. ಆದರೆ ವಿಯೆಟ್ನಾಮ್ ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಾವು ನೊವೆಗಳ ಎದುರು, ಅಮೇರಿಕದ ನಷ್ಟ ವಿನೂಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಅಮೇರಿಕ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೈನ್ಲಿ ಬಹುದು?

ಚೋಮ್‌ಸಿ: ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಯೋತ್ಸಾದಕ ಘಟನೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಗಮನಿಸೋಣ. ಅಯಂತ್ರೇಂದಿನ ಭಯೋತ್ಸಾದಕರು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಬಾಂಬ್‌ ಸ್ಟ್ರೋಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಿಟನ್‌ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು? ಈ ಭಯೋತ್ಸಾದಕರಿಗೆ ಹಣ ಪೂರ್ವೇಸುವ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಬಾಷ್ಪನ್ ಮುಂತಾದ ಅಮೇರಿಕದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ನಗರಗಳ ಮೇಲೆ

ಬ್ರಿಟನ್ ಸರಕಾರ ಬಾಂಬ್ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಬಹುದು. ಅದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಂತಿಕ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆವಾಗಿ. ಅದರೆ ಅಂತಹ ಕ್ರಮ ಅನ್ಯೇತಿವಾದದ್ದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟನ್ ಸರಕಾರ ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಈ ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ಧಾಳಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆವನು ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು; ಜೊತೆಗೊಳಿಸಿ ಕಾನೂನಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೇಗೆದುಕೊಂಡು ಧಾಳಿಕೊರ ಶ್ರೀಮಿನಲ್ ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು. ಬ್ರಿಟನ್ ಇದುವರೆಗೆ ಬಾಸ್ತುನಾನ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬ್ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಮೇರಿಕದ ಓಕ್ಕಹೋಮ ನಗರದ ಒಂದು ಭಾರೀ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬ್ ಧಾಳಿ ನಡೆದಾಗ, ಅದು ಬಿನಾ ಲಾಡನಾಗಳ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರ ಹೇಳಿತು. ಅರಬ್ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸಿದರು. ತನ್ನ ಅಪಾದನೆಗೆ ಜೊರು ಪ್ರಾರ್ಥ ದೊರೆತ್ತಿರುತ್ತಾ ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರ ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ ಓಕ್ಕ ಹೋಮ ಬಾಂಬ್ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದು ಅಮೇರಿಕದ ಒಳಗಿನದ್ದೇ ಆದ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಬಿಂಬಿಸಿರುತ್ತಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯ, ನಂತರ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಅದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಭೇದ್ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕದ ಟೆಕ್ನಾಸ್, ಇಡಾಹೋ, ಮೌಂಟಾನಾ ಮುಂತಾದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರ ಬಾಂಬ್ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: ಹಾಸ್ತಿಮಾತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಇಸ್ತೂನಿಂದ ಅಪಾಯಿವಿದೆಯೆಂಬುದು?

ಚೋಮ್ ಸ್ವಿ: ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ತುಂಬ ಅಸ್ವಾಸ್ಯವಾಗಿದೆ; ಅದರ ಹರಹು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಮೇರಿಕ ಇಸ್ತೂ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯೇರಿ ಎಂದು ಯಾವತ್ತೂ ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಇಸ್ತುವಿಕ್ಕಾ ದೇಶಗಳು ಕೂಡಾ ಅಮೇರಿಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿಲ್ಲ. (ಆಗ ಅಮೇರಿಕದ ಶತ್ರು ಪಾಳಿಯದಲ್ಲಿರುವ ಇರಾನ್ ಮತ್ತು ಇರಾಕ್, ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನವರೆಗೆ ಅಮೇರಿಕದ ಒಕ್ಕಲು ದೇಶಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು. ಇರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದ ಪಣ್ಣವಿ ರಾಜವುನೆನೆನದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವಿತ್ತು. ಇರಾಕ್‌ನ ಸದ್ದಾಂ ಹುಸೇನ್, ಬಿನ್ ಲಾಡೆನಾನ ಹಾಗೆಯೇ ಅಮೇರಿಕದ ಕೈತುತ್ತು ಉಂಡು ಬೆಳೆದವನು.) ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಮೇರಿಕಾದ ನೇರವಿನೊಡನೆ ಇಂಡೋನೇಸ್ಯದ ಸೇನೆ ಸರಕಾರವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿ

ಕೊಂಡಂಡಿನಿಂದ, ಅದು ಅಮೇರಿಕದ ಪರಮಾಪ್ತ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಂಡೋನೇಸ್ಯ ಒಂದು ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ದೇಶ. ಜನರಲ್ ಸುಹತೋ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂಡೋನೇಸ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆ ಸೇನಾಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇನೆ ಇ ಲಕ್ಷ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಹಾಕಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಬದರ್ಯಿತರು. ಈ ನರಹತ್ಯೆಯಿಂದ ಸ್ವತಃ ಅಮೇರಿಕದ ಗೂಡೆಚಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಿ.ಎ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅದು ಇಂಡೋನೇಸ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಹಿಟ್ಟರ್, ಸ್ವಲ್ಲಿನ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪೋತ್ತೆತುಂಗರು ನಡೆಸಿದ ಕಗ್ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ತಾಲಿಬನ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅಪಘಾನಿಸ್ತಾನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ದೇಶವಾಗಿರುವ ಸಾದೆ ಅರೆಬಿಯಾ ಅಮೇರಿಕದ ಗುಲಾಮದೇಶ; ಅಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಮಿಲಿಟರಿ ನೆಲೆಗಳೂ ಇವೆ. (ಈ ಮಾತ್ರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಲ್ಲಿ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.)

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ತಿಮಾತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಗಾಂಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರ ಎನ್ನಲಾದ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ನೇನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಸ್ತಿಮಾತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಗಾಂಧಿ ಅಂತಹದ್ದೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಚೈನ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ.

ನೀನಾಸಮ್ ರಂಗಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ನೀನಾಸಮ್ ರಂಗಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಘುನಂದನ ಅವರು ಒಂದು ಅಭಿನಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಅನಂತರ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್ ನಾರಾಯಣ (ನಾಣೆ) ಅವರು ‘ಪ್ರಸಾಧನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ’ವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೂರ್ತಿಯವರು ‘ರಂಗಪ್ರಕಾಶ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ’ವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಅಕ್ಕೆಮ್ಮೆಲೂರ್ ನಡೆದ ನೀನಾಸಮ್ ಸಂಸ್ಪೂರ್ಣ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹಾಲ್ತಿಂಡರು. ಅದಾದ್ದೇಲ್ಲ, ನವೆಂಬರ್ ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರರಾವ್ ಜಂಬೆಯವರು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಂಚಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಜನರಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರಂಗಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ರಂಗಶಿಕ್ಷಣಕೇಂದ್ರದ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು.

ਸੇਚੌਂਬਰਾ ਨਿ ਮਤ੍ਤੁ ਆਨਂਤਰਦ ਵਿਦ੍ਯਮਾਨਗਲੁ

ಎಡ್ಪಡ್‌ ಸಲೀದ್
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಿ. ರಾಜಶೇಖರ

11ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಬೊಡ್ಡಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸಯೀದ್. ಪ್ರಾಲ್ಯಾನಾನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಈಚೆಪ್ಪಾನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು, ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗನಡೆಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಲಂಬಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾದ ಸಯೀದ್ ತ್ರೈಸ್‌ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಸಮುದಾಯವಾಗಿರುವ ಕಾಟ್‌ಕೌ ತ್ರೈಸ್‌ರ ಮನೆತನವೇದರಿಂದ ಬಂದವರು. ಅವರು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬಹುಪಾನಿ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಅವರ ಬದುಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಸ್ವಂತದ ಉರು ಮನೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆಟ್ಟು ಮನೆಸ್ಥಿ - exile ಸಯೀದ್ ಸದಾ ಯೋಚನೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅವರ ಆತ್ಮ ಕತೆಯ ಶೈಫ್ರ್‌ಕ್ಯಾರ್ಯೋ Out in Exile ಈ ಚಿಂತನೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಕತ್ತಿ Reflections on Exile.

ವಸಾಹತುಳಾಹಿ ತಾನು ಆಳಿದ ದೇಶಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅಪಾರ ವಿದ್ದು ತ್ವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷೇಪ ಜ್ಞಾನಗಳಿಂದನೇ ವಿಶ್ವೇಷಿಸುವ Orientalism ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಲೋಕಶೈಲಿ ತಿಱಬುವುದು ಕರಂದುಕೊಂಡು ಶೈಲಿ. ವಸಾಹತುಗಳ ಜನ ಅಳವಧರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಕವ್ಯ ನ್ಯಾತಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ, ಬೆಲೆತೂಗುವ ಕೀರ್ತಿರವೊಯ್ದು ದುರಂತವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತಾನೆ ಈ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೋಪಾನ ಮಹಾನ್ ಲೋಕರು ಕೂಡ ವಸಾಹತುಳಾಹಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಂತಹ ಸಂಯೋಜನೆ ವಿಶ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. The World, the text and the Critic, Culture and Imperialism, Representation of the Intellect ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಇತರ ಕ್ಷಿಗಳು.

ಸಯಿದ್‌ ಎಲ್ಲ ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಕ್ತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಷ್ಟ್ರೇಸ್‌ನೊ ವಿಮೋಚನಾ ಸಂಘರ್ಷನೇ—P.L.O. ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. Covering Islam, The Question of Palestine, The Politics of Dispossession ಮತ್ತು Beyond the Last Sky ಷ್ಟ್ರೇಸ್‌ನೊ ಕುರಿತ ಸಯಿದ್ ಕೃತಿಗಳು.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗಿತವನ್ನು ಅಭಿಧ್ಯಾಸಮಾಡಿರುವ ಸಲ್ಲಿದ್ದೋ ಸ್ವತಃ ಒಬ್ಬ ಪಿಯಾನೋ ವಾದಕ. ಸಂಗಿತದ ಕುರಿತೆ ಆತನ ಪ್ರಸ್ತುತಿ Musical Elaborations.

ತನ್ನ ನಿಲುವುಗಳ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸಯೀದ್ ಬಲಪರಿಧಿಯ ಯಹೆದಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಮ್ಮಾ ಸಂಘಟನೆಗಳ ದೈಹಿಕ ದಾಳಿಗಳನ್ನಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಹರೆಯದ ಸಯೀದ್ ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಕ್ತದ ಕೊನ್ನರ್ ಲುಕ್ಕೇಮುಯಾದಿಂದ ನರಭೂತಿ ದೂರೆ.

ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಾಂತ ಮತ್ತು ವಾಣಿಗ್ರಹಣ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಪ್ಪಣಿಯಾದ ರಿಂದಿಂದ ನಡೆದ ಭಯಾನಕ ಫೋಟನೆಗಳು, ಬರಿಗಣ್ಯಗೇ ಕಾಣಿಸದ, ಗುರುತು ಚಹರೆಗಳಿಲ್ಲದ, ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದ, ಅಥವಾ ಏನೇನ ವಿನಾಶ ಮತ್ತು ಭಯದ ಹೊಸಜಗತಿನ ಹೋಸ್ಟಿಲಿಗೆ ನಮ್ಮೆನ್ನು ತಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಘಾಸಿಗೊಂಡ ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಾಂತ ನಗರದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಗಾಬರಿ, ತಲ್ಲಿಗಳ ಮತ್ತು ತಣೆಯಿದ ಸಿಟ್ಟುಗಳ ಜೊತೆ ಇನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಬದುಕಬೀಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಡ್ಡವ್ಯವಹಾರ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದ ಮೇಯರ್ ರೂಡಿ ಗಿಯುಲಿಯಾನಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಸಾವಧಾನ ಮತ್ತು ಘನತೆಯಿಂದ ವದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಿಯುಲಿಯಾನಿ, ಹರಪಾರಿ, ಸಿಡ್ಯುಕನವರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ದುರಂತವನ್ನು, ಭಾರ್ಚೋಪ್ರೇಕಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗದೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ತಾಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಅವರು ನಿಖಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಗರದ ಪೇರೆಲಿಸು ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುರಂತ ನಂತರದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಜೀವತೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅರಬ್ ಮತ್ತು ಮಸ್ಲಿನ್ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಇತರರು, ಉದ್ದೇಷದಲ್ಲಿ ದಾಳಿಸಡೆಸದಂತೆ ವಿವೇಕದ, ಎಚ್ಚರದವಾತಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಗಣರಾಜ್ಯ ಗಿಯು ಲಿಯಾನಿ

ಮೊದಲನೆಯವರು. ಈಪ್ರತಿಶೋಕದ ನಡುವೆಯೇ ಮೂಡಿಬರುವ ಸದಸ್ಯಾವೇಕದ ಮೊದಲದನಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಚೆಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಮಾಮೂಲಿ ಬದುಕಿಗೆ ಮರಳುವಂತೆ ಹುರಿದುಬಿಸಿದವರಲ್ಲಿಯೂ ಗಿಯಾಲಿಯಾನಿ ಮೊದಲಿಗರು. ಇವರ ನಿಲಾವು ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯಾದ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಂಡನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಥಾನಿ ಚೆಸ್ಟಿಲಾರನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಂತಿತ್ತು.

ಇದು ಇಪ್ಪೇ ಆದರೆ ನಾವು ನಿರಾಳವಾಗಿರಬಹುದಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕದ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಭಾನೆಲ್ಲಾಗಳು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧ರಂದು, ಆ ಭಯಂಕರ ವಿಮಾನಗಳು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರಕ್ಕೆ ತಂದ ಸಾಬು ನೋವ್ಯಾಗಳ ಬೀಭತ್ವವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ, ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೇದನರಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಮನೆಗೂ ತಲುಪಿಸಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಈ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೆಗಳು ಸ್ವಂದಿಸಿದ ಬಗೆಯಾಲಿ ನಿರೀಕ್ಷತವಾದುದನ್ನೇ ಮತ್ತು ಹಿಗ್ಗಿಸಿಹೇಳಿದೆ. ಅನಾಧಭಾವ, ಆತಂಕ, ಸಿಟ್ಟು, ಹತಾಶ, ಸೇಡು—ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಚೆಗಳ ಈ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೇ ಮಾಡ್ದಮಂಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ದುಃಖ ಮತ್ತು ದೇಶಪ್ರೇಮದ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯೋಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಕ್ತಿಯ ಜೊತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ಪಂಡಿತನೂ, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ನಿಮೂಲವಾಗುವವರೆಗೆ ನಾವು ವಿರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೇ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಎಂಬ ಸೊಲ್ಲನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ? ಯಾರ ವಿರುದ್ಧ? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ? ಸದ್ಯಕ್ಕೆ, ಈ ಯುದ್ಧ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಳೆ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಮ್‌ಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಂಬ ಅಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅಮೇರಿಕದ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲು ಯಾರಿಗೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ಅಮೇರಿಕ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದಲೂ, ಜಾಗತಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅಮೇರಿಕದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡಲತೀರಗಳ ಅಂತಿಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಪರಿವರ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕವನ್ನು ನಿತ್ಯಸುತ್ತಿರುವ ದ್ಯುತ್ಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಸದಾ ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯುದ್ಧ ಯಾ ಫಾರ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಒಸಾಮಾ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನಾನ ಮುಖ ಮತ್ತು ಹೆಸರುಗಳು ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಪರಿಚಿತವಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಅವನ ಮತ್ತು ಅವನ

ಪರಿವಾರದವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂದು ಕೂಡ ಯೋಚಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಮರಗಟ್ಟಿಹೋಗಿದೆ. ಒಸಾಮಾ ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್, ಅಮೇರಿಕನ್ನರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹೆದರುವ ಮತ್ತು ಅಸಹ್ಯ ಪಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಾವು ಸಾರಿರುವ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಈಗ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ? ಸಾಮೂಜ್ಯ ಶಾಹಿ ಶಕ್ತಿಯೋಂದು ತನ್ನ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಏಟು ತಿಂದ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬದಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗಡಿಗಳಾಗಲೀ, ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಪೊರಾಣಿಕ ಯುದ್ಧದ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೇಮನ್ ಮೆಲ್ಲಿಲ್ ನೆ ಮೊಲುಡಿಕ್ ಕಾದರಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗೂಢ ತಿಮಿಂಗಿಲವನ್ನು ಅದೇ ತನ್ನ ದ್ಯುವೆಂಬಂತೆ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಹೋದ ಕ್ಷಾಪ್ನ್ ಅಹಾಬ್ ನ ಹಾಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ತಿತ್ತಿಸಿ, ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವು, ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು ವಿವೇಕನೆ ಮತ್ತು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಯಮದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಳಿಗೆ ತೂರಿ ಜಗತ್ತೇ ನಾಶವಾಗುವ ಭಯಾನಕ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಸ್ಥಿತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸದ್ಯದ ಸನ್ವಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಶಿತವಾದ ತರ್ಕ ಮತ್ತು ವಿವೇಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಜ್ರ್ ಬುಷ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಚಿವರ ಯುದ್ಧದ ಸಾರಿ ಬಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜನರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಮೇರಿಕವೆಂದರೆ ನಿರಂತರ ಅಧಿಕಾರ, ದರಖಾಸ್ತಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂಂದು ಹೆಸರು. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಳೆದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಾರ್ಮಿ, ಜನವಿರೋಧ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರ ಸರಕಾರಗಳಿಗೂ ಅಮೇರಿಕ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಧಿಕ ಮತ್ತು ಏಲಿಟರಿ ನೇರವು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಚೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಯಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲಿನ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಹೋರಾಟಗಳ ಕುರಿತಾಗಲೀ, ಅಮೇರಿಕ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕದ ವಿರುದ್ಧ ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ತಳಿದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕದ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ವಿರೋಧ, ಅಥವಾ ಅಮೇರಿಕದ ತಂತ್ರಜ್ಞನದ ಬಗೆಗಳ ಮತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅಮೇರಿಕ ಅರಬ್ ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಗುತೂರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅರಬ್ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿ ಧಾರ್ಣಿ ನಡೆಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳೇ ಈ ಅಮೇರಿಕನ್ ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಮೇರಿಕ ಇಂಡಿಯಾ ಇರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅವಾಷಾಹತವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದಿರುವ

ಬಾಂಬಾ ಧಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಕ್ಕೆ ಇರಾಕ್‌ ನಾಗರಿಕರು ಸಾಮಿಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಮೇರಿಕ ವಿಧಿಸಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ದಿಗ್ಗಂಧನದಿಂದಾಗಿ, ಜೀವರಕ್ಕೆ ಶೈಷಧಿಗಳ ಸರಬರಾಜು ಕೂಡ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಇರಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀವ ಕೆಲೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕದ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ನೇರವಿನಂದ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ ಪ್ರಾಲೇಸ್ಟ್ರಿನಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಇಲ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಇದೀಗ ಬಂದೆರಗಿರುವ ಸಂಕಟವನ್ನು ಇಸ್ರೇಲ್‌ ಸಿನಿಕತನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಲೇಸ್ಟ್ರಿನಾ ಪ್ರಚೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ. (ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಲೇಸ್ಟ್ರಿನಿಯನ್ನರು ಏರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ನೆಲದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಓಡಿಸಿ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸಾಫಿಸುವ ಯಹೂದಿಗಳ ರಿಖ್ಯಾಯೋನಿಸ್ಟ್‌ ಕಳುಹಳಗೆ ಬ್ರಿಟನ್‌ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಗಳ ಮಿಲಿಟರಿ ನೆರಪ್ಪು ದೊರೆಯಿತು. ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇಸ್ರೇಲ್‌ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಯುರೋಪ್‌ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಗಳ ಯಹೂದಿಗಳು ಪ್ರಚೆಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಈ ವಲಸೆ ಕಂಗಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದ ಪ್ರಾಲೇಸ್ಟ್ರಿನಿಯನ್ನರು, ಇಸ್ರೇಲ್‌ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಅರಬ್‌ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಶಿತರಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಿಖ್ಯಾಯೋನಿಸಂ, ಒಂದು ತೀವ್ರ ಬಲಪಂಥಿಯ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕಳುಹಳಯಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜನಾಗದ್ದೇಷ್ಟ, ಮತ್ತಿಯದ್ದೇಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಾಹೀ ದಪ್ಪದ ಅಂಶಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಾಲೇಸ್ಟ್ರಿನಾನ ಮೂಲಪ್ರಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಜೊತೆ ಕ್ರೀಸ್ತರು ಮತ್ತು ಯಹೂದಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಇಸ್ರೇಲ್‌ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರ, ಈ ಏಲ್‌ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೂ, ತಮ್ಮ ನೆಲದಲ್ಲೀ ಒಂದೋ ಏರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಚೆಗಳಾದರು, ಇಲ್ಲವೇ ನಿರಾಶಿತರಾದರು. – ಅನು)

ಅಮೇರಿಕದ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಡಿತರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಈ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಮೂರ್ಖತಬ್ಬಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ವಾಸ್ತವವೆಂದರೆ ಕ್ರಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾರ, ಪೇಟ್ಲೋನ್‌ನ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ಮಿಲಿಟರಿ ಮತ್ತು ರಿಖ್ಯಾಯೋನಿಸ್ಟ್‌ ಲಾಜ್ಞಿಗಳು. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನದ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಇಸ್ಲಾಂ ಕುರಿತ ದ್ವೇಷವೂ ಈಗ ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ನವುಗೆ ಬೋಧಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಚೂರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ವಾಸ್ತವವನ್ನು

ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುನಿಷ್ಟುವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಯಶ್ಸನ್ನಬೇಕು. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಹೊಸ ವಿದ್ಯವಾನವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಬಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದು ನೆಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡೇಲಾನ ಆಪ್ತಿಕನ್‌ ನ್ಯಾಶನಲ್‌ ಕಾರ್ಗ್ರೆಸ್‌ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೇಂ, ರಿಖ್ಯಾಯೋನಿಸ್ಟ್‌ ಚೆಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಎಫೋರ್ ಇವರಾನಗಳು (ಅಮೇರಿಕದ ಸ್ವಾನ್ಯದ ವಿಮಾನಗಳು) ಮತ್ತು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಬಾಂಬಾಧಾಳಿ ನಡೆಸುವುದು ಕೂಡ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ಒಂದು ಮಾಮೂಲಿ ವಿಧಾನ. ಪ್ರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಏರಡರ ನಡುವೆ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೇವವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಚರಿತ್ರೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಕ ಏರಡಕ್ಕೂ ಏರವಾದ ಕಟ್ಟುಕತೆಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ತಳಕುಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಾಗಲೀ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಈ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸೆಕ್ಯಾಲರ್‌ ಚಿಂತನೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾದ ಆಗತ್ಯವಿದೆ. ಯಾವುದೇ ದೇವರು ಅಥವಾ ತತ್ವವೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹತ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದ ಸೆನ್ಸ್‌ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಮುದಿಪಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದರಂತೂ, ಅವರ ಕರಾಶಕ್ತಯ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಿಂತಿಕ್ತಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪನೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತು ಮುಸ್ಲಿಮರೂಳಗೆ ಎಷ್ಟೇ ವಿವಾದಗಳಿರಲಿ, ಒಂದು ಇಸ್ಲಾಂಧರ್ಮವಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಬಗೆಯ ಇಸ್ಲಾಂಗಳಿವೆ; ಹಲವು ಅಮೇರಿಕಗಳು ಇರುವ ಹಾಗೆ. ಯಾವುದೇ ಪರಂಪರೆ, ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿಯೇ. ಒಂದು ಪರಂಪರೆ, ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲ ಬರಿ ಮಿಷ್ಟ್. ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಶಾಂತಿಯಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಗಡಿಗೆರೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಚರಿತ್ರೆ, ಈ ಬಗೆಯ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಕೃತಕವಾದ ಗಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕೀರ್ಣವೂ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಬೋಂಬೆ ಹಾಕುವ ಬಾಯಿ ಬಡುಕ ನೇತಾರೆರಿಗೆ ಇರುವ ಜನಬೆಂಬಲ,

ಇವರ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧ, ಎರಡೂಕಡೆಯ ಜನರೂಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ. ಈ ನಕಲಿನಾಯಕರ ಕ್ರಾಂತಿ, ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಗೊಡುಡ ವಿಭಾರಗಳು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಜೀವಕೋಡಲು ಮತ್ತು ಉಳಿದವರ ಜೀವ ತೆಗೆಯಲು ಅವರು ತೋರಿಸುವ ಆವೇಸ ಇವತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞನಿಂದ ಜೊತೆ ಕ್ಯೆ ಜೊಡಿಸಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ವತಿಕ ಪುನರುಭಾನವಾದದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು. ಸೇರು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ, ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಯಲ್ಲಿ, ಮನಸ್ಸು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿವಾಗಿ ಈಗ ಮಾರ್ಪಟಿಕ್ಕಿದೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ ಮತ್ತು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ನಗರಗಳ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಯಿವಕೆರ ಬಡ ನಿರಾಶ್ರಿತರಲ್ಲಿ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರು; ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮನೆಗಳಿಂದ ಒಂದವರು. ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ರಿಯೆ, ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ಜನ ಪರ ಸಂಘಟನೆ ಕಟ್ಟಿಪುದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ನಾಯಕತ್ವದ ಬಡಲಿಗೆ ಬಡವರು ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕಿಪರ ಮುಂದೆ ಈಗ ಇರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಈ ಧಾರ್ಮಿಕಾರ ಮ್ಯಾಚಿಕ್ ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಹಿಂಸೆಯ ಮಾದರಿಗಳು. ಅದೂ ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಹಿಂಸೆಯ ಮಾದರಿಗಲು ಈಗ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆತ್ತಿಯೇ ವೇಷಪೂರ್ವ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಮೇರಿಕ ಮೀಲಿಟರಿ ಬಡ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗಳ ಸ್ವತ್ತತೆಕ ಕಾಣ್ಣಿಯ ಗ್ರಾಂಟಿಯನ್ನೇನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸೈನ್ಯಿಂಬರ್ ಗಿರಿ ದುರ್ದಿನ ತಂದ ಈ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನದ, ಮಾನವೀಯ ಕಾಳಜಿಯ ದನಿಗಳೇ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಡಲಾಗಿ ಅಮೇರಿಕ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಯುದ್ಧವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಕ ಕಟ್ಟಿನಿಂದಿದೆ. ಆಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಜೊತೆ ಪಾಲುದಾರ ರಾಗಿರುವವರಿಗೆ, ತಾವು ಯಾಕೆ ಯದ್ದಾದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿದು, ಅವರ ಉದ್ದೇಶಗಳೇನು ಎಂಬುದೂ ಸ್ವಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಮಾನಸಿಕ ಅಡ್ಡಗೊಡೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು; ಪರಸ್ಪರಿಗೆ ನಾವು ಹೊಟ್ಟೆಕೊಂಡ ಲೇಬಲ್ಲಾಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನವಗಿರುವ ಸಂಪತ್ತು ಅಪರಿಮಿತವಾದದ್ದೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಿರಿಸು ನಮ್ಮ ಪಾಡನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿಕೊಗಿದೆ. ಪಂಥ ಪಂಗಡಗಳ ಮೇಲಾಟ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಬಹುತೇಕ ಹೀಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿವ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

“ಇಸ್ಲಾಂ” ಮತ್ತು “ಪಶ್ಚಿಮ” – ಈ ಎರಡೂ ನಾವು ಕಣ್ಣಿಮುಚ್ಚಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬ್ಯಾನರುಗಳಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಓಡುವವರು ಓಡಲಿಗಿ. ಅದರೆ ಭಾರೀ ತಲೆ ಮಾರುಗಳು ತಮ್ಮ ಧ್ಯಾವಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ

ನಿಂತು ತಾಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸದೆ, ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಗಳು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಎಲ್ಲರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ದೀರ್ಘ ಯುದ್ಧವೊಂದಕ್ಕೆ ಲಭಿಯಾಗುವುದು ಹುಬ್ಬಿ ಆಯ್ದು. ಯುದ್ಧ ಖಂಡಿತ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಅತಿ ಮಾನುಷ ಒಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾನವಂತ ರಾಜಕೀಯದ ನೇರೆಗಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗಂತೂ ಆದರ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಭಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ದಕ್ಕೆ ತಾಳ್ಳೆ ತಿಳಿಪಳಿಗಳು ಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಮಾತ್ರ ಯುದ್ಧದ ಅಗಾಧ ಹಿಂಸೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಗಳಿಲ್ಲದು.

(ಕೃಪೆ: ದಿ ಅಬ್ದವರ್ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸೈನ್ಯಿಂಬರ್ ಇಂಡಿ ಸಂಚಿಕೆ)

ನೀನಾಸಮ್ರಾ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ

ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಮಾಲೆ

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೀನಾಸಮ್ರಾ ‘ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಕನ್ನಡ’ ಎಂಬ ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಮಾಲೆಕೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿತ್ತು. ಈಗ ಅಂಥದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀನಾಸಮ್ರಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೀನಾಸಮ್ರಾ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ಎಂಬ ಈ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಕರು ಮತ್ತು ರಂಗವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಾಲಿಕೆಯ ಮೌದಲ ಭಾಗವಾಗಿ ‘ಪ್ರಸಾಧನ’ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಂ ನಿಯಿಂಗಳ ಒಂದು ಕೆಸೆಟ್‌ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾಧನ ಕಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ, ಪ್ರಸಾಧನ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪ್ರಸಾಧನದ ಶೈಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಸಾಧನದ ಕಸುಬನ್ನು ತ್ರಾಂತಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೀನಾಸಮ್ರಾ ರಂಗಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದ ಅಧ್ಯಾಪಕರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಿನ ತಜ್ಞರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಪಾಲೇಶ್ವಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿ.ಎಚ್.ಎಸ್ ವಿಡಿಯೋ ಕೆಸೆಟ್‌ಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಿಯಸುವವರು ಅದರ ಬೆಲೆ ರೂ. ೨೫೦ನ್ನು ಡಿಡಿ ಮೂಲಕ ‘ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೆಗ್ಲೋಡ್’ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಂಚಿ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದು ಬಲು ಕಡಿಮೆ.

ಇಂಥದೊಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹಳೆಯದು ಅನಾಧುನಿಕವಾಗಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅನಪೋಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿಯೂ ಕಾಣತೋಡಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೆಲವು ವಿಷಯಾಸಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೇನಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನ್ಯದತ್ತವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕುಗಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ತೋರುವುದುಂಟು. ಅದೇ, ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ತಂದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಚರ್ಚಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಧೋರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಯು: ನಾವು ಇಂದು ‘ಇತಿಹಾಸ’ದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಆ ‘ಇತಿಹಾಸ’ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಹಿಂದು-ಮುಂದುಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡು - ಅಮೇರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ನಾವೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುವ ರೀತಿಯ ಸ್ವರ್ಥ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಬಂದುದು ಅನ್ಯದತ್ತವಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯದತ್ತವಾದುದು ಎಂದು ತೋರಿತೋಡಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಾ ಇತ್ತೀರೆಗಾಷ್ಟೆ ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಾದ ಇತಿಹಾಸಬ್ದ ಚಿಂತನೆ - ಹಿನ್ನೋರಿಕಲ್ರೂ ಧಿಂಕಿಗಾ - ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ನಮಗೆ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದಾಕ್ಷಣ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಇತ್ತು, ಇತಿಹಾಸಪ್ರಶ್ನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ತಾತ್ತ್ವಿಕತೆಯಲ್ಲಿಯೇ, ಅಗಹೋದ್ದನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಹಿನ್ನೋರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ವರ್ತಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ತುಸು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮೌನ್ಯಾಹಿ ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ನೈಪಾಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕರು, ಭಾರತೀಯರು ಗತಕಾಲವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರು, ಅವರಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ - ಬಿಷಿಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ - ಪ್ರಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಕಾಳಜಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅವಂತಿ ಸಲ ಹೇಳಿರುವುದುಂಟು. ಆಭಾಸವೆಂದರೆ ಇಂಥವರು ಒಂದೆಡೆ ಭಾರತೀಯರು ಇತಿಹಾಸಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲದವರು ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗತಕಾಲವನ್ನು - ಅಂದರೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು - ಆರಾಧಿಸುವವರಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಸರಳಾತಿಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇವರನ್ನು

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಕೇಳಿತ್ವನಾಥ ಕುತ್ಕರ್ಕೋಟಿ

ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನ್ನೆ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದೊಂದು ವಿಷಯಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ; ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ ಹೊತ್ತುತ್ತಂದರು. ನಮ್ಮನ್ನಾತ್ಮಕವಿಸಿ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡ ಅನಂತರ ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ‘ನೀವು – ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ.’ ಆಗ ನಾವು, ಅವರು ಹೀಗೆ ವರ್ತಾಲ್ಯವಿಂದ ವಾಡಿ ಆದಿದ ವಾತಾಗಳಾವುದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ‘ನೀವು ಬಹಳ ಬಡವರು’ ಎಂದಾಗ ‘ಹಾದು’ ಎಂದೇವು; ‘ನೀವು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು’ ಎಂದಾಗ ‘ಹಾದು’ ಎಂದೇವು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಅವರು ‘ನೀವು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲದವರು’ ಎಂದಾಗಲೂ ಹೊದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿವು.

ನಾವು ಅಂದೇ ‘ಇತಿಹಾಸಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅಂಥದೇನು ದೊಡ್ಡ ದೋಷ?’ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಯಾರೋಷು ಹಾಗೂ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕೆಲವೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಇಂದಿಗೂ ಇತಿಹಾಸದ ಹೊರಗೆಯೇ ಬದುಕುತ್ತಿರುವವರು. ಇತಿಹಾಸದ ಒಳಗೆ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಉಳಿದವರಷ್ಟೆ ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಇತಿಹಾಸ ವೆನ್ನುವುದು ಕೆಲವೆ ಜನರ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಾಧಾಯಗಳಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ನಂಬಿಕೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ಆಗಮನದ ಘಟ್ಟದಿಂದಲೂ ಅವರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷ ವಾಗಿಯಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಇಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇತಿಹಾಸದ ಹೊರಗೆ ಬದುಕುವುದು ಅವಮಾನದ ಸಂಗತಿಯನಿಸುತ್ತದೆ; ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾದರಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿದಿರುವುದು ಅನಾಧುನಿಕವಾದ ನಿಲುವು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೇಗಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಸಾಹತೋತ್ತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇತಿಹಾಸಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕತೆಗಳಿಂಬ ಅವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮೂಲಿಯವೂಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಸಮಾಜಗಳಿಗೆ ಗತಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ; ಅಂಥ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಕಡೆದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಣುತ್ತವೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್-ಫ್ರಾನ್ಸ್-ಅಮೇರಿಕಾಗಳಿಗೆ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗತಕಾಲಕ್ಕೆ ಜೋತುವಿದ್ದರುವಂಥವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೋನ್ಸೆ ವೋನ್ಸೆಯವರೆಗೂ ಮೂಲಿಯವೂಗಳಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗೆ, ನಾವು ಇತಿಹಾಸಪ್ರಚ್ಛೀಯಿಲ್ಲದವರು ಎಂದು ಜರೆಯುವವರಿಗೆ ನಾವು ಗತಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಚ್ಛೀಯೂ ಇಲ್ಲ.

‘ಇತಿಹಾಸ’ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಒಂದಿಟ್ಟು ನೋಡೋಣ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತ ಬಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಉಪಾಂತರಲ್ಲಿ ಚಿಂಚಪಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಿರ್ಬಾಯಕವಾದ ಯುದ್ಧವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ಣಿಯವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರು. ಪಾಲಿಸಿಯಷ್ಟೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಎದುರಾಳಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಗೆದ್ದ ವೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ನಾಕುವಾರಿಯವರಿಗೆ ಅಭಾಧಿತವಾಗಿ ಸಾಪಿತವಾಯಿತು. ಈ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಉಜ್ಜಳರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಛಾಟಿತು. ಹೆಕಾಲೆ ಸಾಹೇಬರ ನೇತ್ಯಕ್ಕೆ ದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ, ಬ್ರಿಟಿನ್ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಚೆಚ್ಚಿ ನಡೆಸಿದಾಗ, ಸಮಿತಿಯ ಆರು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಹಳೆಯ ದೇಶೀಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನು ಮೂವರು — ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ರಾಮಮೋಹನ ರಾಯರೂ ಒಬ್ಬರು — ಅಧ್ಯನಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಪರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಮೇಕಾಲೆ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯ ಬಲದ ನಿರ್ಬಾಯಕ ಮತವನ್ನು ಒಲಾಯಿಸಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಪಿಸಿದ. ಇದೂ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಕರೆಯೆ. ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಹಾಗೂ ನೋವಿನ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು.

ಸರಿ, ಇಂಥದೊಂದು ಇತಿಹಾಸಿಕ ಆಕ್ಸ್ಯಿ ಕ್ರೋಂಡರ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಲಿತೆವು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಕಲಿತೆವು. ಕಲಿಯಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದೇನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಅನ್ನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತದ್ದಕ್ಕೂ ಈಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಕಲಿತದ್ದಕ್ಕೂ ನಡುವಿನ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೊಂದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆ ಮೊದಲು ನಾವು ನಮ್ಮದಲ್ಲಿದ ಪಾರಸಿ, ಅರಬಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು

ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ್ದರಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯಾ ನಮ್ಮವರು ಅವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರು, ತುಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಆಭಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯಲರ ಕಾಲದ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಇಂದು ನಮಗೆ ನಂಬಲು ಆಸಾಧ್ಯವಾದುದಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು — ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತದ ನಾಗರೆಶ್ವರ ಇರು ಪಾರಸಿ, ಅರಬಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆಂದರೆ ಪಾರಸಿ, ಅರಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನಾದರೂ ಎದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವನ್ನು ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಪಂಡಿತರು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಈ ಭಾಷ್ಯಕಾರ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮಾತ್ರ ತೀರ್ಥಿಭಿನ್ನ ರಿಂಗ್ಲಿ ಕಲಿತೆವು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಮಾಪಕವಾಗಿಯೂ ಕಲಿತೆವು. ಪ್ರೋಸ್ಟ್-ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್-ಯೂನಿವೆಸಿಟಿಗಳಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಣೆಬರಹ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಾಗೂ ಸಹ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಷ್ಟವಾಗಳೊಂದಿಗೆ ಇವುದರೂ ನಮಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅಷ್ಟೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬಂತೆ ನಾವು ಅವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದರೆ, ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಒಂದು ರಂಗಭೂಮಿ(ರಂಗಮಂದಿರ)ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಆಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೊಂದು ರಂಗಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ನಾಟಕ ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿದ್ದವೋ ಅದನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾವರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಯಾಗಿ ಸಾಫ್ತಿತವಾಗಬಾರದು.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ‘ಇತಿಹಾಸ’ ವು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆಯಿತು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸದ ಕಲ್ಪನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಂತೂ ಕಲ್ಪನೆ ರಾಜತರಂಗಿನೇ ಯೋಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದೆ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕಿಲಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅರಬಿ ಹಾಗೂ ಪಾರಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಗ್ರಂಥಗಳುಂಟು. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಗಿರೀಶ ಕಾನಾಡರ ಇತ್ತಿಇನೆ ನಾಟಕ ‘ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ ಕಂಡ ಕನಸು’ ವಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಇತಿಹಾಸವೇ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇತಿಹಾಸದ ಬಲುದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಅದು ಗತಕಾಲವನ್ನು ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆಗಡಿಸುತ್ತದೆ. ಗತಕಾಲ - ವರ್ತಮಾನಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡು ಭಾಷಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನಾಗಲಿ, ಕಾಲಭೇದದ ಇಂಥ ಖಂಡಗಳು ಕೊನೆಗೂ ಕೃತಕವಾದುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನಾಗಲಿ ಅದು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನಾ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಸಂಗವೋಂದು ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚಿಕವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ, ಘನ ಸಕಾರ ಮದ್ವಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪುರಾತತ್ವ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೋಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳಿತ್ಯಾವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ, ವುಹತ್ತದ ಚೈನ ಕೃತಿಯೋಂದು ಕಳಿದು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಂಥದೊಂದು ಮೂಲಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಹುಡುಕಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಸಕಾರದಿಂದ ಆದೇ ಬಂಡಿತಂತೆ. ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಂದೆಡೆ ಚೈನಮಂಡಿರವೋಂದು ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆ ಗ್ರಂಥದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಆಗ ಮಂದಿರದ ಅರ್ಚಕರು 'ನೀವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಆದೇ ಗ್ರಂಥದ ಪಾರಾಯಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಮುಗಿಯಲಿ, ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಯಾವುದು ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಿದುಹೋಗಿತ್ತೇ ಅದು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಸರಕಾರೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಗತಕಾಲದ್ದು ಎಂದು ಕಂಡ್ದು ಸಮಾಜಗಳ ವರ್ತಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಚಿತ್ರ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಳಿದುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಬಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೆ, ಬೇಕಾದಾಗ - ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ - ಯಾವುದೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದೂ ನಿಜ.

ಬೇಂದ್ರೀಯವರ ಒಂದು ಕವಿತೆ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದುದು; ಅದು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವುದಾದರೂ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ನಯಾಗುವಂಥದು.

ದೊಡ್ಡವರದೆಲ್ಲವೂ ದೊಡ್ಡದನ್ನುವ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ

.....

ಕೃತಿಯು ಘನ, ಜಾಗೃತಿಯು ಘನ, ವಿಸ್ಕೃತಿಯು ಘನ
ದೊಡ್ಡವರು !

ಈ ವಿಸ್ಕೃತಿ ಕೆಲವೋಮೈ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿರಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವೋಮೈ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕಾಗಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಈ ವಿಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು

ನಮಗಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ವಧೈಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಂದುಳಿಯು ವುದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ 'ದೇಶ' ಹುಟ್ಟಿದ್ದೆ ಗಡಳರಲ್ಲಿ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಮತ್ತೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಮರಿಂದಲೇ. ಅದರ ಮೌದಲು ಈ ದೇಶ ಬಂದು 'ದೇಶ' ವಾಗಿ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇನು ದೋಷವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾವು 'ದೇಶ' ವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಲ್ಲವೋ 'ದೇಶ' ವಾಗದೆ ಇದ್ದದ್ದೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಭಾರತ 'ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಭುತ್ವ' ವಾದರೂ ಭಾರತಿಯ ಸಮುದಾಯ ನಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗಿದ್ದರೂ ನಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ನಾವು 'ಇತಿಹಾಸ' ಕ್ಷೇತ್ರ ಅತಿಯಾಗಿ ಜೋತುಬಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಏನೇನು ಸಾಧಿಸಿತು, ಏನೇನು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಲೆಕೆಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವಷ್ಟೆ.

ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ: ನಾನೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದವನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದವನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಆ ನೋವಿನ ಅನುಭವ ಆಳವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. 'ಇತಿಹಾಸ' ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೂಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡುವುದಾದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವಲಿದ್ದಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಾಗ, ಪ್ರತ್ಯಾಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಗತ್ಯಕ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆಗ ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕೆಣ್ಣಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಂತಹ ಮೂವರು ಘನವಿದ್ದಾಗಿ ಸರ್ವೇ, ಇಂದಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂತಹ 'ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ' ಯನ್ನು ಸರಿಪಾದಿಸಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ 'ಅಲಂಕಾರ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದವರು ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. ಅವರು ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರು, ಅದಕ್ಕನುಗೂಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಆಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು. ಅಂಥವರೂ ಕೂಡ 'ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ'ಯಲ್ಲಿ 'ಅಲಂಕಾರಗಳಿಲ್ಲ ವ್ಯಧಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; 'ಅವು ಇದ್ದಾವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕು, ಬಳಸಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ' ಎಂಬಧಿಕ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ತಿರುಗಿ 'ಅಲಂಕಾರಗಳು ಯಾಕೆ ವ್ಯಧಿ? ಅವು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಿವಾದವಾದರೆ ವ್ಯಧಿ ಹೇಗೆ?' ಎಂದು ಅವರಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾರಾಗಲಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಂದು ಅಲಂಕಾರಗಳಿಗೆ ಇತಿಹಾಸದ ಅನುರೂಪವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಪ್ರಾರ್ಥ ಚಿಂತಕರೂ ಕೂಡ ಇತಿಹಾಸದ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇತಿಹಾಸದ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲ; ಅದು ಹೀಗೆ

ನಮ್ಮ ರುಚಿಯನ್ನೇ ವೃತ್ತಸ್ಥಗೋಳಿಸಬಲ್ಲದು.

ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಕಥೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ತೀರಾ ಬಿನ್ನವಾಗೇನಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧುನಿಕ ಯುಗದ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ತೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಶರುವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ಹೇರರೊನಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಅದು ಕಡ್ಡಾಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು, ಪಾಪ, ಪ್ರತಿಭೆ ಇರಲಿಲ್ಲದಿರಲಿ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೇಗೋ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಅಭಿರುಚಿ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವೃತ್ತಸ್ಥಗೋಂಡಿದೆ. ಇಂದಿನ ನಮಗೆ, ಅನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವಿನಿ ಷಟ್ಟದಿಯಂತಹ ಗತಕಾಲೀನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತಹ ಹುಟ್ಟಿಸಾಹಸ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಿ ಇವರು; ಬರೆಯಲು ಇವರಿಗೆ ಹೊಸತೇನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಸತು ಬಂದಾಗಿದ್ದುದು ನಿಜ. ಅದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ; ತಿಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಬರೆಯಬಲ್ಲಂತಹ ಹೊಸ ಸಂವೇದನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆಯೇ ಅವರು ಪುರಾತನ ಯುಗದವರು ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದುದು ಮಾತ್ರ ನಾವು ‘ಇತಿಹಾಸ’ದ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದುದರ ದೊಡ್ಡ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಪುಕ್ಕೇಕರ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು, ಸಕ್ಕರಿ ಭಾಳಾಚಾರ್ಯರು, ಉಪೇಂದ್ರ ತೋಳಮಾಟ್ಟಿಯವರು, ಕೇರೂರ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು ಮುಂತಾದವರು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು – ‘ಹಳೆಯ ಕ್ರಮ’ದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು – ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇರಿಷರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಕಲೆತ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಧಾರವಾಡದ ಲಿಕ್ಲೋರಿಯಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತರಾಗಿ ಬಂದು, ಕವಿತೆ ಬರೆಯತೋಡಿದರೆ, ಅದು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೊಸ ಕವಿತೆಯಾಯಿತು; ಉಳಿದವರದ್ದು ಹಳತೆಂದಾಯಿತು. ಆ ಮಾಸ್ತರ ಬೇಂದ್ರೆ ಮಾಸ್ತರು. ಅಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಅವಕೇಳನದ ರೂಪಕ್ಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಯಾರದ್ದುದರೂ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಟೆಕ್ಸ್‌ಮ್‌ವಾಗ ‘ವಿನು, ಕನ್ನಡ ಸಾಲೀ ಮಾಸ್ತರ ಬರೆದಂಗ ಬರ್ಲಿಯಲ್ಲ’ ಎಂದು ಗಳಿಯರ ಗುಂಪಿನವರು ಭೇಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತಿಕ ರೂಪವನ್ನು ವಿ.ಕೆ.ಗೋಕಾಕರ ಸುನೀತಪ್ಪೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕವಿಯೋವೆ ತನ್ನ ಬರಹವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ, ವಿಮರ್ಶಕ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ: ‘ಗಟ್ಟೇಕಾ

ಹೆಟ್ಟೇಕಾ ಯಾವ ಟ್ರೇಕಾ ನೀವು?’ ಅಂದರೆ, ‘ನೀವು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೋ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೋ ಯಾವ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು?’ ಗೋಕಾಕರಂಭವರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಮಾಸ್ತರರನ್ನು ಹೀಗೆ ಲೇವಡಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ನಾವಿದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾಯ ಮಾತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ; ರುಚಿಯ ವೃತ್ತಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮಾತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನಷ್ಟೆ.

ಇತಿಹಾಸದ ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಅಧುನಿಕತೆ ಹೀಗೆ ಬಂದು ಇಡಿಯ ಜನಾಂಗವನ್ನು, ಬಂದು ಪೀಠಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿತು. ಆಗ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಿಂದ ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಿ.ಎ., ಎಂ.ಎ., ಇತ್ತಾದಿಯಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಜಾನಪದವೋ ಗಟ್ಟೇಕಾವೋ ಹೆಟ್ಟೇಕಾವೋ ಮತ್ತೊಂದೂ ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮಕಾಲೀನತೆ ಗತಕಾಲೀನತೆಗಳ ನಡುವಿನ ಪೋಳು ಭಿನ್ನತೆಯೊಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿದ್ದೂ ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ. ಪಶ್ಚಿಮದ ಸಮಕಾಲೀನತೆಗೆ ಸ್ವಂದಿಸಿದ್ದ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ, ಉಳಿದದ್ದು ಗತಕಾಲೀನ ಎನ್ನುವ ಅಸಂಬಧವಾದೊಂದು ವೈಚಾರಿಕ ವಾತಾವರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಣವಾಗಲು ಆಗಷ್ಟೆ ಆಮದಾಗಿದ್ದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

***   ***   ***

ಇನ್ನು, ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಪೋದ ನಮಗೆ ಅದು ದಕ್ಕಿದ್ದುದರೂ ಎಷ್ಟು? ಏದಾರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಈ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ’ವನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ? ಹಾಗೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡ ಇತಿಹಾಸವಾದರೂ ಎಷ್ಟುಪಾಲು ಸತ್ಯ?

ನಮ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ ಹಾಗೂ ಮಹಾಭಾರತಗಳು ನಡೆದುಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಸೋಣ. ಇವೆರಡೂ ಕೃತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಡಿವೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮರು ಬರೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೆಲವು ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗುವ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ, ಇರಲಿ. ಇವೆರಡನ್ನು ವಂಶಾನುಭವಿತಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಬಂದು ರೂಢಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಮಾಯಣ – ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಭೂಹೃಷಣ ಕಾವ್ಯಗಳು ಎಂದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಇರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ತೀರಾ ತಪ್ಪ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ‘ವಂಶ’ವಿದ್ದು ರಾಜರಿಗೆ, ಕೃತಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ; ಭೂಹೃಷಣರಿಗೆ ಇರುವುದು ‘ಗೋತ್ರ’ವೇ ಹೊರತು ‘ವಂಶ’ವಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಾಪ್ಸಿದ್ಧ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಿ

ಕ್ಷಾತ್ರಾ ಲೇವಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕೂಡ ವಂತ - ಗೋತ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿದೆ ಹೋದ; ನಾವೂ ಸಹ ಅವನ ತಪ್ಪಿ ವ್ಯಾಟ್ಸೀಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುವು. ಭ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಳಿ ಆಸ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ವಂತವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳದ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೇಶ್ವೆಭ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಾಡಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಜಮಿನು - ಅಂದರೆ ಆಸ್ತಿ - ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಂತವೇ ಇಲ್ಲದ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದು ಹೇಗೆ 'ವಂಶಾನುಚರಿತ'ಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಿಯಾದಾವು? ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ರಾಮಾಯಣದ ಖಳಗಾಯಕರೆಲ್ಲ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು. ರಾಷ್ಟ್ರ - ಗೋತ್ರ - ಪರಶುರಾಮರುಗಳು ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು; ಅದೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಮ ಅಲ್ಲಿ ದೇವತಾವ್ಯಕ್ತಿ. ರಾಮಾಯಣ ಭ್ರಾಹ್ಮಣವಿರೋಧ ಕಾವ್ಯ. ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಮತ್ತು ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉಳಿದ ವರ್ಣಗಳ ಮೇಲೆ ಯಜಮಾನಿಕೆ ನಡೆಸಲು ಕೂಡಿದ್ದ ಕಾಲಪೋಂಡಿತ್ರು, ಹಾಗೆಯೇ, ಪರಸ್ವರ ಮೇಲಾಟದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲವೂ ಇತ್ತು. ಭ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ, ಅವರ ಪ್ರಭುತ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೂ ಇದ್ದರು. ಮಹಾಭಾರತದ ಸಂಭರ್ಣದಲ್ಲಿಯಂತೂ ಈ ತಿಕ್ಷಾಟ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮು 'ಇತಿಹಾಸ' ಎನ್ನು ಮೊದಲು ಬರೆದದ್ದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.

ಈ ವರ್ಣ - ಜಾತಿ ಸಂಘರ್ಷ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ಭ್ರಾಹ್ಮಣದೇವತೆ (ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ದೇವತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು), ವಿಷ್ಣು ಕ್ಷತ್ರಿಯದೇವತೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮ ಶಿವನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮುರಿದನೆಂದು ಪರಶುರಾಮ ಅವನ ಜೀತಿಗೆ ಯಾದ್ವಾಡಿದ, ರಾಮನಿಂದ ಸೋತು ಹೋದ. ಭ್ರಾಹ್ಮಣ - ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂಘರ್ಷದ ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಸ್ನಿವೇಶ ಇಂದಿಗೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಯಾಗಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶೈವರೆಂದರೆ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರು, ವೃಷ್ಣಿವರೆಂದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷ ಬಹಳ ಕಾಲ ನಡೆದುಬಂದಿತು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಇಬ್ಬರು ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಮಾರರು - ಮಹಾವೀರ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧ - ಧರ್ಮೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಡಿದರು; ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಲ್ಲ, ಬೇರೆ ವರ್ಣಗಳವರಿಗೆ ಎಂದು ಅವರ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಬಹುಪಾಲು ವೈಶ್ವರು. ವೈಶ್ವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ದೋರೆತು, ಅವರ ಧನದ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ

ಧರ್ಮ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರೂಪುಪಡೆಯಿತು; ಅದರ ಮೊದಲಿದ್ದ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ, ಗಂನೆ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೂದ್ರರು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಬಗ್ಗೆಡಿ ಬುಕ್ತಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಾಡಕದ ದಾಸರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮು ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಇತಿಹಾಸ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮುದು ಕೇವಲ ರಾಜರ ಚರಿತ್ರೆ, ಮೇಲುಜಾತಿಯವರ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ದೂಷಿಸುತ್ತು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬುಕ್ತಿಪಂಥ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಧರ್ಮವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಬಹುತಃ ಹಳೆಯ ಸಂಘರ್ಷಗಳೆಲ್ಲ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವೋ ಏನೋ. ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳತ್ತು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಿರ್ವಾಮವಾಗಿ ಬಿಡುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಾತ್ಯಪ್ರಥಾನ ಕುಟುಂಬವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಿತ್ಯಪ್ರಥಾನ ಕುಟುಂಬವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ (ಬಹುತಃ ಆರೆಸ್ಪಿಸ್ರಾನ ಕಾಲಕ್ಕೆ) ತಿರುಗಿ ಬಾರದಂತೆ ನಶಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಶುರಾಮ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿಸಿದ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಾದರೂ ಮಾತ್ರಪ್ರಥಾನ ಕುಟುಂಬವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಾಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ನಮ್ಮು ಗತಕಾಲದ ಜೊತೆ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಾದ - ವಾಗ್ವಾದಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

***   ***   ***

ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಚಾಳನಮಾರ್ಗ - ಎಪಿಸ್ಟೀವ್ರ್‌ - ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಭಾಷೆ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ, ನಾವು ಅದರ ಮೂಲಕವೇ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಚಾಳನಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಯೂರೋಪಿನ ಪುನರ್ಜೀವಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮಾರ್ಗ - ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಶನ್ - ಬಹುಮುಖ್ಯ ಚಾಳನಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿತ್ತು. (ಪ್ರೋಕೆನನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಇದು ಪರಿಚಿತವಾದ ವಿಷಯ) ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದು ಯಾಗವೂ ಒಂದೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಎಪಿಸ್ಟೀವ್ರ್ ಅನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ನನಗನಿಸಿದಂತೆ, ಭಾಷಾಂತರ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಚಾಳನಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನಿಂದ ಹತ್ತುಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸುಲಭದ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಭಾಷಾಂತರದ ಮಾರ್ಗ.

ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅದೆ ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಎಪಿಸ್ಯೋಮ್ ಆಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವವ್ಯವರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರವೆನ್ನುವುದು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ - ರಾಜಕೀಯ - ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾವು ಹೇಳಾಸ್ಯಿಯರೊನನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಂತೆಯೇ, ಇಗ್ನೇಂಡಿನ ಪಾಲ್ಯಾಮೆಂಟು - ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ - ಪ್ರೋಸ್ಸು - ರೈಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಭಾಷಾಂತರಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಸರ್ವಾಜಗಳ ಒಳಗೆ ತಂದುಕೊಂಡೆವು. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆಮದು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬರಿದೆ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನಿಜ ಹೊದಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧಕ್ರಮವನ್ನೆ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆತ್ತೆಡೆ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕಷ್ಟೆ ಸೀಮೆತಗೋಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ಸರ್ವೇಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ವಿಲಿಯಮ್ ಜೋನ್ಸ್. ಆತ ನಮ್ಮ ‘ಅಭಿಭಾನ ಶಾಕಂತಲ’ವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಭಾಷಾಂತರಸಿದ ಅನಂತರ ನಾವು ಅವರ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ತೋಡಿಗೆದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನೇ ಪಾಲಿಸತ್ತೋಡಿಗೆದೆವು. ಭಾಷಾಂತರ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಂದಲೇ ಕಲಿತದ್ದಾದುದರಿಂದ ನವಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿರಲ್ಲ. ಭಾಷಾಂತರದ ಮೂಲನಿಯಮಗಳಿಂದರೆ, ಅನುವಾದ ಎಂದಿಗೂ ಮೂಲಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಪಯೋಂದ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು; ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲಕೃತಿಯೆ ಪರಮವಾದುದು, ಎಂಧ ಭಾಷಾಂತರವೂ ಮೂಲದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಹಾಗಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರದ ಮೌಲ್ಯ ನಿಣಂಯ ಎಂದಿಗೂ ಮೂಲಕೃತಿಯ ಹೋಲೆಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು. ಭಾಷಾಂತರ ಅತ್ಯಂತ ಆಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಿಯೆ ಹೊದು, ಆದರೆ ಭಾಷಾಂತರ ಎಂದೂ ಮೂಲಕೃತಿಯಾಗಲಾರದು, ಇತ್ಯಾದಿ. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಕಾಪಿರ್ಯಾಚಾ ಕಾನೊನುಗಳು ಕೂಡ ಈ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಆದರೆ ಭಾಷಾಂತರದ ಹಳೆಯ ಪರಿಯೆ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಂಪ-ಕುವಾರವ್ಯಾಸರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಂತೆ, ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಮೂಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಷ್ಟು ಅವುಗಳ ವರೋಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಅವು ಮೂಲದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ್ನಿತಿತ್ತು. ಇದು ಹಳೆಯ ಭಾಷಾಂತರ;

ಭಾಷಾಂತರದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವ ಭಾಷಾಂತರ. ಇಂಥ ಭಾಷಾಂತರ ಭಾಷೆಯ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜೀವನದ ಇನ್ನಿತರ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ, ಭಾರತದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೀತೆಯರು, ಪಾಂಡವರು ಓಡಾಡಿದ ಜಾಗಗಳಿಂದ ಜನ ಇಂದಿಗೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಕದ ಹಾನಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೀಚಕನ ಗರಡಿಮನೆಯಿದೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಕೀಚಕನ ಮತ್ತು ದೀಶ - ವಿರಾಟನಗರಿ - ಇದ್ದರು ಇಂದಿನ ರಾಜಸ್ವನದಲ್ಲಿ, ಇಂದಿನ ಜ್ಯೇಷ್ಠಲ್ರಮೇರ್ ಅಂದಿನ ವಿರಾಟನಗರಿ. ಅದು ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಹೇಗೆ? ಹಾಗೆಯೇ, ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮ - ಸೀತೆ ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ್ವಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದಂದ ಸೀತೆಯ ಸೆರಿಗನ ಗುರುತನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ರಾಮ ವನವಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತೆಡು ದಿನ ಮಾತ್ರ. ಅಯೋಧ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಡು ದಿನಗಳ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಪಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯ ಸೆರಿಗೆ; ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಭೀಮನ ಅಡಿಗಮನೆಯಿದೆ.

ಇದು ಇಮ್ಮೊಂದು ರೀತಿಯ ಭಾಷಾಂತರ - ‘ಭಾಗೋಳಿಕ ಭಾಷಾಂತರ’, ಭೋಗೋಳಿದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆದುದನ್ನು ಇಮ್ಮೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಷಾಂತರ. ಮತ್ತೆ, ಇದಿಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನಸಮುದಾಯದ ಅದ್ವಿತೀ ಕೆಲ್ವನಾಶಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬಂಧದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೊಕಣವೂ ಪವಿತ್ರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪಾತ್ರಗಳು ತಿರುಗಾಡಿರಬೇಕು; ಹಾಗೆ ತಿರುಗಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೇಲ ಪವಿತ್ರವಾಗಲಾರದು. ಹಾಗಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಮಾಯಣ, ಒಂದು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಉಲಂಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ, ನಮ್ಮ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದರಾಯಿತು.

ಆ ಹಳೆಯ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೂ ಇಂದಿನ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೂ ಅಜಗ್ಜಾಂತರ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದ, ಎರಡೂ ರೀತಿಯ, ಕೆಲವು ತ್ರುಸಿದ್ದ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳದ್ದು ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲಿವಾದರೂ ಹೇಳಾಸ್ಯಿಯರೊನ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಖ್ಯಾತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ‘ಶಾಕಂತಲ’ದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಭಿಜಾತವಾದ ಉತ್ಪಾದ್ವಾದ ಅನುವಾದ; ಆದರೆ ಅಭಿಜಾತತೆ ಅದು ಭಾಷಾಂತರದ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದ

ರಲ್ಲಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಾಳಿದಾಸನಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಶಾಕುಂತಲವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಅದರೆ ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗಂತೆ ಮುಂಚೆ ಚುರಮರಿ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರೂ ‘ಶಾಕುಂತಲ’ ವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಕೃತಿ ಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬುಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳ ತುಲನೆ ಸಾಫರನ್ನು ಕರವಾದುದು. ಚುರಮರಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತ ತ.ಸು. ಶಾಮರಾಯರು ‘ಎಲ್ಲಿಯ ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎಲ್ಲಿಯ ಚುರಮರಿ?’ ಎಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಚುರಮರಿಯವರಿಗೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯಭಾಷೆಯ ಗಂಥ ಕೂಡ ಇದ್ದರಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಶಾಮರಾಯರು ಅವನನ್ನು ಹೀಗೆ ಗೊಣವಾಗಿ ಕಂಡರು. ನಮ್ಮ ಚಂಪೂ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾವ್ಯಭಾಷೆ ಚುರಮರಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ, ಸಂಗ್ರಾಭಾಜ್ಞ ಮಾತ್ರ; ಇನ್ನು ತುಸು ಚಂಪೂವನ್ನೂ ಒಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಆಭಾಸಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೆಲವೇಡೆಯಂತೂ ಅವರ ಭಾಷಾಂತರ ಓದಲೆ ಬರದಪ್ಪು ವಿಲಕ್ಷಣ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಂಚುಕಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಗಾರದ ಬೆತ್ತುವನ್ನು ಅವರು ‘ಪ್ರೋಂಬಡಿಗೆ’ ಎಂದು ಕರೆದರು.

ಇದೆ ಚುರಮರಿಯವರು, ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿ ಭಾಷಾಂತರ ತ್ವಪ್ರಗೊಂಡೆ, ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹಾಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ಚೀಲ್ದ್ರೆಯವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿರದ್ದು ಚೀಲುವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ; ಚುರಮರಿಯವರು ಅವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆದುತ್ತಂದರೂ ಎನಿಸುವಷ್ಟು ಸವೈಲ್ಲೋಹಕವಾಗಿವೆ. ಕಾಳಿದಾಸನಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕನ್ನೆ ಅಂಕರಲ್ಲಿ, ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟು ನಿಂತ ಶಕುಂತಲೆ ಕಣ್ಣುರಿಗೆ, ತವರು ಮನೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಗಳ್ಳುದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಚುರಮರಿಯವರಲ್ಲಿ ಹಾಡಿನ ರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ:

ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಯ್ಯಾ, ತಾತಯ್ಯ ಸುದ್ದಿಯಾ
ಮ್ಯಾಲೆ ಮ್ಯಾಲೆ ನಾನಲ್ಲೇ ಕೇಳಿ ಸುಖಿಸುವಂತೆ // ಪಲ್ಲ//
ತಂದೆ ಕೇಳಯ್ಯಾ ಗಭ್ರದಿಂದಲೇ ಶ್ರವಿಸುತ್ತಾನಿ
ಮಂದಮಂದವಾಗಿ ಮನೆ ಹಿಂದೆ ತುರಗುತ್ತಿಹ
ದೊಂದೆರಳಿಯು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಲೇವ ವಾತೇಯ //೧//
ಅಂಬಿಗಾಲಲಿ ಮನತುಂಬ ಒಡಾಡುವ
ಅಂಬುಖಷಿಯ ಕಂಡಾನುಂಬುವ ತನ್ನ ಕೈಯ
ಲೇಂಬುವದು ಮರೆಯದ ಸಂಭ್ರಮದ ವಾತೇಯ //೨//

ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಮರಾದ ತರಳಿಯರೆನ್ನ ಸಳಿ
ಯರು ಮದುವೆಗಾದರು ವರರ ನೋಡು ಸತ್ತರ
ಕರಿಯ ಕಳುಹಿಸಯ್ಯಾ ಕಾಯ್ ಕ್ಕೆ ಬರುವೆನ್ನ //೩//

ಇಲ್ಲಿರುವ ಆನುಷೂಯೆ – ಪ್ರಿಯಂವದೆಯರು ಕಾಳಿದಾಸನಲ್ಲೂ ಇದ್ದವರು. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ‘ಅಂಬುಖಷಿ’ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ? ಕಾಳಿದಾಸನಿಗಂತೂ ಯಾವ ಅಂಬುಖಷಿಯೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಚುರಮರಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ಹಾಗೆ, ಈ ಕೃತಿ ಮೂಲ ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಭಾಚೋತಪ್ಪದೆ ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಾಂತರವಲ್ಲವೆಂದು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೇ? ನಿಜ ಹೇಳಿಕೇಂದರೆ, ಚುರಮರಿಯವರು ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಹಾಗೆ ಕುರುಡಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದರ ಬದಲು, ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲ-ದೇಶಗಳ ಜಾನಪದ ಪರಿವೇಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಯಿತ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಂದರೆ, ಈ ಕೃತಿ ಇಂದಿನವರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ರಂಗದ ಮೇಲೇರಿದೆ. ಮುದ್ರಿತ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದ ಭರತಕಲೋತ್ತೇಜಕ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಎರಡು ದಿನ ಕೂಡಿ ಅದನ್ನು ಆಡಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗ ಅದರ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು – ‘ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಯ್ಯಾ....’, ‘ಮುನಿಗಳ ಮಗಳಲ್ಲ ತಿಳಿಯೋ....’, ‘ಇಳಿಯಲ್ಲಿಪೋ ರೂಪವಿಲಿಯಲ್ಲಿಪೋ...’ ಮುಂತಾದವು – ಹಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಬಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಅಂದರೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಕೃತಿ ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ, ಪಕ್ಷೋ ಏನೋ, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ.)

ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾಂತರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಕುಚಿತವಾದುದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಿಕೆಗೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಭಾಷಾಂತರವೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡದ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಚುರಮರಿಯವರ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬಂದ ಭಾಷಾಂತರ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಒಂದೇ ಒಂದು – ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ‘ಮೇತ್ತಾದೂತ’; ಅದೂ ಕಾಳಿದಾಸನದೆ. ಕಾಳಿದಾಸನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ಹೀಗೆ ಬರುತ್ತವೆ:

ಗಭ್ರಾಧಾನಕ್ಷಣಪರಿಚಯಾನಂತ್ರನಮಾಬಿಧ್ವಮಾಲಾ:
ಸೇವಿಷ್ಟ್ರಂತೇ ನಯನಸುಭಗರ ಶೇ ಭವಂತಂ ಬಲಾಕಾ: //

ಬಲಾಕಪ್ರಕ್ಷಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕೂಡುವ ವರ್ಣನೆ ಇದು. ಕಾಳಿದಾಸ ಅಭಿಜಾತ ಕವಿಯಾದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾದುದನ್ನು ಆತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ದೈಹಿಕ ಮೀಲನವನ್ನು ಆತ ‘ಗಭ್ರಾಧಾನಕ್ಷಣ’ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ‘ಕ್ಷಣ’

ಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರು ಕಾಲಾವಧಿಯೊಂಬುದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ‘ಉತ್ತರ’ ಮತ್ತು ‘ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿ’ ಗಳೆಂಬ ಅರ್ಥಗಳೂ ಇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಆ ಗಭಾರಧಾನದ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೆ/ ಉತ್ಪಾದಲ್ಲಿಯೆ/ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದು ಆ ಕ್ಕೆಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಪರಿಚಯವೂ ಹೋದು. ಇಂಥದೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮಾಲೆ ಕೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಇದನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಚಿಕಿತ್ಸಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಕಡುಕವ್ಯಾದ ವಿಷಯ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಸುಲಭ; ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಿಟ್ಟು ಸಂವಾದಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅನುವಾದಿಸುವಾಗ ಧ್ವಣಿ ಹೊಳೆಯುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳೆ; ಸುಲಭವೂ ಸೂಕ್ತವೂ ಎಂದೆನಿಸುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳೇ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ‘ಕ್ಷಣ’ ಮತ್ತು ‘ಪರಿಚಯ’ ಪದಗಳನ್ನು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಸಹజವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳೆಂಬಂತೆಯೇ ಬಳಸಿಡೆಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇಂದ್ರೆ ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು

‘ಬೆದೆಯು ನೆನೆದು ಬೆಳ್ಳಕ್ಕು ಬರುವವೂ ಸಾಲುಸಾಲಗೊಂಡು’ ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ‘ಗಭಾರಧಾನ’ ಇಲ್ಲಿ ‘ಬೆದೆ’, ಆದೂ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿಗಳ ‘ಬೆದೆ’ಯಾಯಿತು. ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲ, ಮೂಲದ್ದೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು; ಆದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರದ್ದು ಕನ್ನಡ ಕ್ಕೆತ.

ಇನ್ನೊಂದು, ಕಾಳಿದಾಸನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ: ಬರುವುದು; ‘ಕನಕವಲಯಬ್ಯಂಶರಿಕ್ತಪ್ರಕೋಷ್ಟಃ’ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನಂಥಾ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸರ್ವಾಸ; ಕಾಳಿದಾಸ ಕೆಲವೇಲ್ಲೊ ಸಾಲು ತುಂಬಾ ಹಾಕುವ ಸರ್ವಾಸಗಳ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಈ ಭಾಗ ವಿರಹಿ ಯಕ್ಕನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ – ಯಕ್ಕ ವಿರಹದಲ್ಲಿ ಸೌರಗಿದ, ಅವನ ಕ್ಕೆಗಳೂ ಸೌರಗಿದವು, ಮೊದಲು ಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಬಂಗಾರದ ಬಳಿ ಈಗ ಸಡಿಲಗೊಂಡು ಕಳಚಿ ಕೆಳಗಿ ಬಿಡ್ಡತು; ಅವನ ಪ್ರಕೋಷ್ಟ – ಮುಂಗೈ – ರಿಕ್ತವಾಯಿತು. ಆದು ಎಂಥಾ ರಿಕ್ತತೆಯಿಂದರೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಬಳಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದ ನೆನಪನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಂತಹ ಶ್ರೇಮಂತವಾದ ರಿಕ್ತತೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಅಭಿಜಾತ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಉಜ್ಜುಲ ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿಂದು ಇದು.

ಈ ಸಾಲನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಹೀಗೆ: ‘ಕೆಲವೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಕಡಗ ಮೊಳಕ್ಕೆಗೆ ಸರಿದು ಬಂತೋ’. ಕಾಳಿದಾಸನದ್ದು ‘ಕನಕವಲಯ’ - ಅಂಥ ಬಳಿಗಳ ಎರಡು – ತಾಗಿದಂತಿರುವ ತುದಿಗಳ ನಡುವೇ ಸಣ್ಣ ಅಂತರೂಪತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲಿ, ಯಕ್ಕನ

ಕ್ಕೆ ಆ ಅಂತರಕ್ಕೊಂತ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕೃಶವಾದೊಡನೆ ಕನಕವಲಯ ಕೆಳಜಾರಿಬಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರದ್ದು ‘ಕಡಗ’ – ಆದು ಪ್ರೂತಿಕ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊಳಕ್ಕೆಪರೆಗೆ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಜಾನಪದದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣೆಬ್ಬಿಳು ಮೊದಲಸಲ ಅತ್ಯಮನೆಯಿಂದ ತವರುಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ತಾಯಿ ಮಗಳ ಕ್ಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ನಿನ್ನ ಕ್ಕೆಬಳಿ ಮೊಳಕ್ಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ, ಅತ್ಯಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಬಹಳ ನೋವು ಉಂಡಿರಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಸನ್ವಿವೇಶ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಭಾಷಾಂತರ ಈ ರೀತಿ ಬರಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವರಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ; ತನ್ನೂ ಲಕ್ ಸ್ವಂತಿಕೆಯು ಪ್ರಭೇಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇಂದು ಮೂಲವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಭಾಷಾಂತರವೋಂದೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂಥ ಭಾಷಾಂತರದಿಂದಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಂಟಿಗೆಯೋ ವಿಜ್ಞಾನ, ರಾಜಕೀಯ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಂಟಿಗೂ ಅಷ್ಟೆ ನಿಜ; ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಭಾಷಾಂತರಗಳಿ. ಈಗ ನಮ್ಮೆ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲು, ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನವೀಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾರರೂ(ಎಬಿಸ್ಪೀರ್) ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

***   ***   ***

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣ, ಆಧುನಿಕವಾಗುವುದು ತಪ್ಪ ಎಂದು ನಾನು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. (ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ – ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರೋಫೆಸರ್, ಬಿಂಬಿ ಅಧುನಿಕ) ಆದರೆ, ಇಂದು ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮೆ ಆಧುನಿಕಪ್ರೂಪ ಪರಂಪರೆಯ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವವನು ನಾನು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಧುನಿಕೋತ್ತರ (ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡ್ನೋ) ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ತೀವ್ರವಾದ ಚೆರೆ ಬಿರಂಗನಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಮಾತಿನ (ಸ್ಟ್ರೆಪ್ ಆಂಡ್ ಸ್ರೀಂಬ್) ನಡುವಿನ ತರತಮೆದ ಕುರಿತಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬರಹವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೆ

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾತೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಯಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಮ್ಮುಲ್ಲೇನಾದರೂ ಉತ್ತರವಿದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕಪ್ರೊರ್ಚರನ್ನು ಪರ್ಶಿಪುದ ಆಧುನಿಕಪನ್ನೂ ಲೆಸೆಯಬಲ್ಲಂತಹ ಕಡಿಯೇನಾದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ನನ್ನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದೇನೇಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಮುನ್ನ ಒಂದೇಯೋಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡದ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದರೂ ಅನೇಕ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಪಳಿಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಭೂಷ್ಠಣರು; ನಿರ್ಕೂರಿಗಳು; ಭೂಷ್ಠಣೇತರರೆ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ‘ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ’ ದಲ್ಲಿ ಚಾಣಕ್ಯ ಒಂದು ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ‘ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಶರ್ಕಟದಾಸನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಾ. ಆತ ಕಾಯಿಸ್ತಿ; ಕಾಯಿಸ್ತಿರು ಬರಹ ಬಲ್ಲವರು’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಭೂಷ್ಠಣರು ಮೌಲಿಕ ಪರಂಪರೆಯವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರಜ್ಞನಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವೇದಗಳನ್ನು ಭಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರು; ವೇದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಹಾಗೂ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ‘ಶಿಕ್ಷ್ಯ’ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿದವರು. ಅವರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬರಹರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾರಕ್ಕೆ ತಂದವರಲ್ಲಿ ಚೊಳ್ಳರು ಮೊದಲಿಗರು; ‘ಅಲೇಇ’ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಸಿಗುವುದು ಬೊಳ್ಳರಲ್ಲಿ. ಆದನ್ನೆ ಪಂಪ ‘ನುಣ್ಣಿನಪ್ಪ ಅಳಕರ ಕೇಡು (ಬರೆದೋಡೆ) ಬರೆಪಕಾರರ ಕೈಗಳ ಕೇಡು’ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ, ‘ಅಳಕ’ವೆಂದು ತಢ್ಳವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಯಿಪಾಠ ಹಾಗೂ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ, ಕೇವಲ ಭಾಯಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಕೈಯಿಂದ ಬರೆಯುವುದು ಎನ್ನವುದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅವು ಎರಡು ಭಿನ್ನ ಜೀವನದ್ವಿಷ್ಟಿಗಳ ನಡುವಿನ ದೊಡ್ಡ ಅಂತರವನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೆ ನಂಬಿಯತ್ತಾರೋ ಅವರು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಗುರುವಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅವರ ಮಾರ್ಗ ಗುರುವಿನ ಮಾತು ಕೇಳುವುದು, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಗುರು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಶಿಷ್ಯ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಇಡಿಯ ಜೀವನ ಶಿಷ್ಯನ ಕಣ್ಣೆದೂರಿಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಗುರು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರೂ ತಪ್ಪುವ ಅಪಾಯ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದರ ಕಷ್ಟ ತಿಳಿದೇ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು —

‘ಯಾನ್ಯಾಸ್ಯಾ ಕಂ ಸುಜರಿತಾನಿ/ ತಾನಿ ತ್ವಯೋಪಾಸ್ಯಾನಿ/
ನೋ ಇತರಾಣಿ’

(ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಳ್ಳಿಯ ನಡತೆಗಳವೇಯೋ ಆವುಗಳನ್ನೇ ಅಭಿಜಾಸವಾಡಿ; ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ) ಎಂದು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಗುರುವಿನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಭಾಯಿಮಾತಿನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಬರೆಯತೋಡಗಿದವನಿಗೆ, ಕಾಣುವ ಕಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಇಡಿಯ ಪ್ರಪಂಚ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ, ಭಾಯಿಮಾತು ಹಾಗೂ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ಬಿನ್ನಬಿನ್ನವಾದಂತಹ ಜೀವನದ್ವಿಷ್ಟಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜೀವನ ಪದ್ದತಿಗಳಿ ಹಾದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಂದವರು ಜೀನರು ಮತ್ತು ಚೊಳ್ಳರು. ನಮ್ಮ ಪಂಪ ಜೀನ ಕವಿ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಆತ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕ್ಷತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತೀಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶರಶಯ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಭಿಷ್ಟುನನ್ನು ಆತ ‘ವೀರಸಿದ್ಧಾಂತದ ಶಾಸನಂಬರೆದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಯಂತೆ’ (ಷ್ವಸ್ತಕದಂತೆ) ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೇಯೇ ಆತ, ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಭೂಬಿಯ ಮೇಲೆ ಶಾಸನವಾಗಬೇಕು — ಅಂದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯು ಪರಮ ರೂಪವಾಗಬೇಕು — ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಂಪನಿಂದ ಅನಂತರ ಒಂದ ವಚನಕಾರರು ಮತ್ತೆ ಭಾಯಿಮಾತನ್ನೆ ಮುನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟರು; ವಚನ ಎಂದರೇ ಭಾಯಿಮಾತು. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ, ವಚನ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದನ್ನು ಆಯುಕ್ತೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಡಿದಾಗ, ರಾಘವಾರಕನಂತಹ ಕವಿ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ‘ಸುಳಿವ ಶಾಸನ’ — ತಾನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ತನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸುಳಿಯುವ ಶಾಸನದಂತೆ — ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯ ಇಷ್ಟಃ ಎಲ್ಲೋಽಂದು ಕಡೆ ಭಾಯಿಮಾತು ಹಾಗೂ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಎರಡರ ವರ್ಕ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.
ಹಲಗೆ ಬಳಿಪವ ವಿಡಿಯದೊಂದರ
ಗ್ರಳಿಕೆ ಪದವಿಟ್ಟ ಉಪದೋಂದರ
ಗ್ರಳಿಕೆ ಪರರೆಂದ್ರವದ ರೀತಿಯ ಕೊಳ್ಳದಗ್ಗಳಿಕೆ
ಬಳಸಿ ಬರೆಯಲು ಕಂತ ಪತ್ರದ

ವುಲುಹುಗೆಡದಗ್ಗಳಿಕೆಯೆಂಬೀ
ಬಲುಹು ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕಂಕರಗೆ //

ಎನ್ನುವ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆತನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆತ ಹಲಗೆ ಬಳಪಗಳನ್ನು
ಹಿಡಿಯಿದ, ಬಂದು ಪದವನ್ನಿಟ್ಟು ಅಳಿಸದ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯನ್ನು
ಅನುಕರಿಸದ ಹಾಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬರೆಯಿದಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಅಗ್ಗಳಿಕೆಗಳ ನಾರಣಪ್ಪೆ.
ಈ ಮೂಲಕ ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಇಷ್ಟು; ನನ್ನದು ಬರವಣಿಗೆ ನಿಜ, ನಾನು
ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ನಿಜ; ಆದರೆ ಬರವಣಿಗೆ ಭಾಯಿಮಾತಿನಂತೆ ನಿರಗ್ರಾಳವಾದ
ಬರವಣಿಗೆ. ‘ಕಂಟಪತ್ರದ ಉಲುಹುಗೆಡದಗ್ಗಳಿಕೆ’ ಎನ್ನುವುದು ಭಾಯಿಮಾತಿನಂಥ
ಬರವಣಿಗೆಯ ವರ್ಣನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ
ಹಲ್ಯಾ ಕವಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ, ಅದರ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಆಗಿದ್ದು. ಬರವಣಿಗೆ
ಯಾಗಲಿ, ಭಾಯಿಮಾತಾಗಲಿ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದ
ಹುಟ್ಟಿಬಂದದ್ದು. ಪ್ರಾಚಿನ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿಸುವ ತ್ವರಿಭೀಯ
ರಹಸ್ಯ ಗೊತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಹೊಸದನ್ನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಗೀಳು
ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವಿಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಸಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಶತಮಾನದ
ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು
ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನೆ ಅದರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ.
ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸರಿಸಲು ಬರುವುದಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ಹೊಸ ಗಾದೆಮಾತು.
ಗಡಿಯಾರ ಬಂದವೇಲೇ ಆ ಮಾತು ನಿಜವೇ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಅನಿವಾರ್ಯ.
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ನೀನಾಸಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಬಿರ ಅಂಂದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೋಬರ್ ದಿನಾಂಕ ಇಳಂದು
ಮಾಡಿದ ಉಪನಾಸ; ಸಂಗ್ರಹ: ಜಶವಂತ ಚಾಧರ್)

ನೀನಾಸಮ್ಮ ತಿರುಗಾಟ - ೨೦೧೦

ಅಕ್ಷೋಬರ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಬಿರದ ಮೌದಲ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ
ಮೌದಲ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಿಡಿದ ತಿರುಗಾಟವು ಶಿವಮೇಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರದರ್ಶನ ಮುಗಿಸಿ ತನ್ನ ವಾಷಿಂಕ ತಿರುಗಾಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ನಡುವೆ
ಭೋಪಾಲ ಭಾರತ ಭವನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನದ
ಮೇರೆಗೆ ‘ವಿದೀಶೀಯ ವಿದೂಷಕ’ ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ.

ನೀನಾಸಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಬಿರ:

೨೦೧೦

ಅಕ್ಷೋಬರ್ ಇಂದ ಇರಾವರಿಗೆ ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಬಿರವು
ನಡೆಯಿತು. ‘ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅನುಸಂಧಾನ’ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಭಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ
ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಉಪನಾಸ-ಚರ್ಚೆ-ಗೋಪಿಗಳು ನಡೆದವು.
ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅತಿಧಿಗಳು ಶ್ರೀಯುತರಾದ – ಪ್ರೌ.
ಕೇರಿಕನಾಥ ಕುರ್ತಾಕೋಟಿ, ಪ್ರೌ. ಶ್ರೀಕೋ ಬಂದೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಪ್ರೌ. ಕಿ.ರಂ.
ನಾಗರಾಜ್, ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ, ಡಾ. ಸಿ.ಎನ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ಡಾ.
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಶ್ರೀ ದೇವನಾರೂ ಮಹಾದೇವ, ಡಾ. ಲಿವೇಕ ಧಾರೇಶ್ವರ,
ಡಾ. ಸದಾನಂದ, ಶ್ರೀಮತಿ ರಜನಿ ಹೆಚ್ಚಾರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಸುದೇವ್ಜ್ಞ ಭಾನುಚಿ, ಶ್ರೀ
ಹೊಸರ್ಬಾಳಿ ಸೀತಾರಾಮರಾವ್, ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎನ್. ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಮುಂತಾದವರು.
ಭಾಗವತಿಸಿದ ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨೨; ರಂಗಿಕ್ಕಣ ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು
೧೨ ಮಂದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ೧೪೦.

ಪ್ರೌ. ಶ್ರೀಕೋ ಬಂದೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮ್ಮ ಪೀರಿಕಾ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ
‘ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಪ್ರಾರ್ಥನೆ’ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶದೇಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ
ಶಿಬಿರದ ಸಂವಾದ-ಗೋಪಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ತಿರುಗಾಟ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು
ಚರ್ಚಾಗೋಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೋಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೂಪಿಸಿ ಬಂದ ಶ್ರೀಕೋ ಆವರು
ಜರ್ಮನಿಯ ಕೆಲವು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು; ಬಂಗಾಳಿ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತು ಸುದೀರ್ಘ
ಉಪನಾಸ ನೀಡಿದರು; ಕೊನೆಯದಿನ ಸಮಾರ್ಪೇಷದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟೂ
ದಿನಗಳ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿದರು. ಕೇರಿಕನಾಥ ಕುರ್ತಾಕೋಟಿಯವರು
‘ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ – ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು’ ಹಾಗೂ ‘ಬೇಂದ್ರೆ
ಕೆಂಪೆಯ ಅಂತಸ್ಸೇತ್ತ’ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಉಪನಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿ,

ಹಲವು ಹೋಸ ಇತಿಹಾಸನೊಟಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಟಿ, ಕೇಳುಗರ ಪ್ರಶ್ನಾಗಳಿಗೆ ಸವಾಧಾನದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನಿತ್ತರು. ಡಾ. ಸಿ.ಎನ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಅವರು ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ ಹಾಗೂ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾತಡಿ ವಿದ್ವತ್ತೂರ್ಣ ಹೋಳಬು ನೀಡಿದರು. ಕಿಂ.ರಂ. ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಆಧುನಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಪಂಪನಿಂದ ಮೊದಲ್ಲಿಂದು ಮುದ್ರಣನವರೆಗಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿಯವರು ‘ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ’ ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಧುನಿಕಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಸ್ತು-ನೊಟಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಹಾಡು-ಒದಿನ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ-ಶಿವಾಪುರದ ಆತ್ಮಚರಿತೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲೇ ತೆರೆದಿದಲು ತೊಡಗಿದರು. ಸುದೇಷ್ಮಾ ಭಾವನಜ್ಞಯವರು ಬಂಗಾಳಿ ಜನಪದ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಹಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ ಕೆಸೆಟಾ ಕೇಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದರು. ರಜನಿ ಹೆಬ್ಬಾರ್ಥ ಅವರು ಸ್ವೇಂದ್ರ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ವಿಚೇಕ ಧಾರೇಶ್ವರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಸ್ತೇತ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಅಸಂಬಂಧಿತಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣ ಗೊಳಿಸಿದರು. ಹೋಸಭಾಳಿ ಸೀತಾರಾಮ ರಾವ್ ಹಾಗೂ ನೀನಾಮೃದ್ಘಸ್ಥರು ಮೊದಲ ಎರಡು ದಿನ ಅಪರಾಷ್ಟ ಪ್ರಂಜಳಾರತ ಹಾಗೂ ರಾಮಾಯಣದಶನಂಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಭಾಗಗಳ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿರು. ಮಥು ಗೋಟಿನಾಧ್ರ್ ಮತ್ತು ತಂಡದವರು ಕೇರಳೀಯ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಆಧುನಿಕ ಸ್ವತ್ಯದ ರೂಪ್ಯರೋಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೀಯ ಮೂಲಕ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದರು. ದಿನಾಂಕ ಅಂತಂದು ಡಾ. ಕಂಬಾರ, ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಇವರಿಂದ ಕೆಲಿಗೋಣಿ ಹಾಗೂ ಅಪರಾಷ್ಟ ಶ್ರೀ ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಅವರೋಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದವು.

ಪ್ರತಿದಿನ ಸಂಚೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀನಾಸಮ್ಯ ತಿರುಗಾಟ ೨೦೦೧ರ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡೆದವು – ‘ಪ್ರಯೋಜನವೀಯಂ’, (ರಚನೆ: ಎಂ.ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶಗಾಡ, ನಿ: ಬಿ.ಆರ್. ವೆಂಕಟರಮಣ ಇತಾಳ) ‘ವಿದಿಶೆಯ ವಿದೂಷಕ’ (ಕಾಳಿದಾಸನ ‘ಮಾಳವಿಕಾಗ್ನಿ ಮಿತ್ರ’ದ ರೂಪಾಂತರ, ರಚನೆ: ಕೆ.ಎ. ಸುಭ್ರಂಗಾ, ನಿ: ಇಕ್ಕೂಲ್. ಅಹ್ವಾದ್) ‘ಕತ್ತಲೆಗೆ ಹತ್ತುತಲೆ’ (ಲಿಯೋ ಟಾಲ್.ಸ್ವಾಯೋನ ‘ದಿ ಪವರ್ ಆಫ್ ಡಾಕ್ ನೆನ್ಸ್’, ಕನ್ನಡಕ್ಷೇ:

ಜತವಂತ ಜಾಧವ್, ನಿ: ಚಿದಂಬರರಾವ್ ಜಂಬೆ), ಸೋಪಾನರ್ - ತಿರುವನಂತಪುರಂ ತಂಡದವರಿಂದ ಮೋಹಿನಿ ಆಟ್ಟಿಂ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆಲಾಪಿನಿ ಕೊಂಕಾಳಿ ಅವರಿಂದ ಹಿಂದೊಸ್ತ್ರಾವಿ ಗಾಯನ, ಲಯತರಂಗ - ಮೈಸೂರು ಇವರಿಂದ ಸುಗಮಸಂಗೀತ, ಸಮುದ್ರ - ತಿರುವನಂತಪುರಂ ತಂಡದವರಿಂದ ‘ದಿ ಸೌಂಡ್ ಆಫ್ ಸ್ವೇಲೆನ್ಸ್’ ಹೆಸರಿನ ಆಧುನಿಕ ಸ್ವತ್ಯ, ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರಿಯ್ ಶ್ರೀದ ಕೆ.ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಾಲೇಜಿನ ‘ಕುಸುಮಸಾರಂಗ ತಂಡದವರಿಂದ ನಾಟಕಪ್ರದರ್ಶನ ‘ಮಹಾಮಾಯಿ’) ರಚನೆ: ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ನಿ:ಜೀವನರಾಮ್ ಸುಳ್ಳಿ) ಇವು ಎಂಟು ದಿನದ ಸಂಚಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ದಿನಾಂಕ ಒಳರಂದು ಅಪರಾಷ್ಟ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾ ನೀನಾಸಮ್ಯನವರು ‘ನೂರ್ ಜಹಾನ್’ ನಾಟಕವನ್ನು (ರಚನೆ: ಡಿ.ಎಲ್. ರಾಯ್, ಕನ್ನಡಕ್ಷೇ: ಆರ್. ನಾಗರಾಜ, ನಿ: ಅಕ್ಷರ ಕೆ.ವಿ) ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಡುವೆ ದಿನಾಂಕ ಒಳರಂದು ಯುವ ಕವಯಿತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಸಿ. ಗೀತಾಂಜಲಿ ಯವರಿಗೆ ಅವರ ‘ಕನಸುಗಳು ಚೆಲ್ಲಿವೆ’ ಎಂಬ ಕವನಸಂಕಲನಕ್ಕೆ – ಈ ವರ್ಷದ ‘ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಕಾವ್ಯಪ್ರಶ್ನಿ’ ಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿ ಪ್ರದಾನಮಾಡಿದರು. ಕಿ.ರಂ. ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ಕವಿತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಡಿ ಹೋಸ ಕವಯಿತ್ರಿಗೆ ಶುಭ ಹಾರ್ಸಿಸಿದರು. ಹೋಸ ಬರಹಗಾರರೊಬ್ಬರ ಮೊದಲ ಕವನಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಕಾವ್ಯಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು ಶಾ. ಬಾಲುರಾವ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಸ್ವಾಲ್ಪಿಸಿದ್ದು, ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನವು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶಿಬಿರದ ಸ್ವಾಲ್ಪಿಕ ಮಾರ್ಗಾಳಿಕ್ಯ

ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ತಲಾ ರೂ. ೮೦೦-೧೦೦ ರಂತೆ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೀಸನ್‌ನಾ ಟಿಕೆಟ್ ಬಾಬು ರೂ. ೧೦೦-೧೦೦ ಕಳೆದು ಉಳಿದ ಹಣ ರೂ. ೨೦೦-೧೦೦ ಅವರ ಉಟ್ಟ-ವಸತಿಗಳ ಭಾಗತಃ ವೆಚ್ಚೆಕ್ಕುಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶಿಬಿರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಭಾಸಂಸ್ಕೃತಗಳು ಪ್ರಾಯೋಜಕರಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಂದರೆ – ಕನಾಟಕ ಭಾಾಂಕ್ (ಪ್ರಥಾನ ಕಣ್ಣೆರಿ: ಮಂಗಳೂರು), ಮ್ಯಾಮೋಣ್ಸ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ), ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ನವದೇಹಲಿ), ಎಂ.ಎಸ್.ಬಿ.ಎಲ್. (ಬೆಂಗಳೂರು), ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕ್ಯಾಲ್ಯುಲರ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಭಾಾಂಕ್ (ಭೀಮನಕೋಟೆ), ಮಲೆನಾಡು ಅರೆಕಾ ಸಿಂಡಿಕೇಶನ್ (ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ), ಸೋರ್ಯಾ ಗುಡಾರಿಚ್ ಲಿ. (ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ).

ಜವ್ಹಾ	
ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು	೨೮,೭೦೦-೦೦
ಧರ್ಮ	೧,೦೦೦-೦೦
ಗ್ರಂಟ್	೫೦,೦೦೦-೦೦
ಪ್ರಾಯೋಜಕರಿಂದ	೨೧,೦೦೦-೦೦
	<u>೧,೨೧,೭೦೦-೦೦</u>
ಖಚಿತ್	
ಶಿಬಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅತಿಥಿಗಳ ಉಂಟ-ತಿಂಡಿ	೧,೧೦೨೦೫-೦೦
ಅತಿಥಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣ, ಕಲಾವಿದರ ಸಂಭಾವನೆ	೧,೦೮,೪೧೧-೦೦
ವಸತಿ ಮತ್ತಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	೧,೦೮,೬೭೨-೦೫
ಒಟ್ಟು ಖಚಿತ್	<u>೩,೨೨,೬೦೨-೦೫</u>
ಒಟ್ಟು ಜವ್ಹಾ	೧,೨೦,೭೦೦-೦೦
ನಿವ್ವಳ ವೆಚ್ಚೆ	೧,೦೨,೬೦೨-೦೫

ಇದನ್ನು ವಿವಿಧ ಧನಸಹಾಯ ಅನುದಾನ ದಾನಗಳ ಮೂಲಕ ತುಂಬಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನೀನಾಸಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ

ದಿನಾಂಕ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೧೮ರಂದು ಸೊರಬದಲ್ಲಿ ರಂಗಜಗಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಂ ಮಂದಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯತರಾದ ಟಿ.ಪಿ.ಅಶೋಕ, ಎಂ.ಎಸ್. ನಾಗರಾಜರಾವ್ ಮತ್ತು ಯು.ಹೆಚ್. ಗಂಡೆಶೆ ಇವರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧ರಂದು ಜಗಳೂರಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಬಯಲು ಸಾಹಿತ್ಯವೇದಿಕೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಲ್ಪಿ ನಡೆಯಿತು. ಇಂ ಮಂದಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರೌ. ಕೆ.ರಂ. ನಾಗರಾಜ, ಟಿ.ಪಿ. ಅಶೋಕ, ಎಂ.ಎಸ್. ನಾಗರಾಜರಾವ್ ಮತ್ತು ಜಿ.ಕೆ. ಶ್ರೀಕಂತಮೂರ್ತಿ – ಇವರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು.

ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ

ಹೆಗ್ಲೋಡು (ಸಾಗರ) ಕನಾಟಕ - ೫೬೨ ೪೧೨

ಕಃಜಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಮಹಾಮಾಯ (ನಾಟಕ - ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ)	ರೂ. ೬೦
ಸಕ್ಷರೆ ಗೊಂಬಿ (ನಾಟಕ - ವಿವೇಕ ಶಾಸ್ಥಾಗ)	ರೂ. ೫೫
ವರದು ರಘುನಾ ನೀಳತೆಗಳು (ಕಾಲಾಶ್ಯಾಯ್ ಮತ್ತು ಗೊಗೋಲ್ರೂ ಅನುವಾದ - ಟಿ.ಪಿ. ಅಶೋಕ)	ರೂ. ೫೫
ರಂಗಪ್ರಯೋಗ (ಅಭಿನಯ, ರಂಗತಂತ್ರ, ರಂಗಸಿದ್ಧತೆಯ ಪರಿಚಯ - ಅಕ್ಷರ ಕೆ.ಪಿ.)	ರೂ. ೨೦೦
ಬಹುಮುಖ (ಅಕ್ಷರ ಚಿಂತನ ಮಾಲೆ - ಮನು ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಅನು: ಎಲ್. ಜಿ. ಮೀರಾ)	ರೂ. ೫೫
ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಚರಿತ್ರೆ (ಅಕ್ಷರ ಚಿಂತನ ಮಾಲೆ - ರಾಮಚಂದ್ರ ಗುಹಾ, ಅನು: ಮಾಧವ ಬತಾಳ)	ರೂ. ೨೫

ಹೊಸ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗ (ಸ್ತುನಿಸ್ಥಾವಾಸಿಯ ಆನ್ ಆಕ್ಷರ್ ಪ್ರಿಪೇರ್) ಅನುವಾದ: ಕೆ.ವಿ. ಸುಭೂತಿ)	ರೂ. ೧೬೦
ಅಮೃತ್ಯುಯಿಂಬ ನೆನಪ್ (ಕಥೆಗಳು - ವ್ಯಾದೇಹಿ)	ರೂ. ೮೦
ಸಿಂಗಾರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅರಮನೆ (ಕಾದಂಬರಿ-ಮರುಮುದ್ರಣ- ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ)	ರೂ. ೫೫
ಕಾರಂತ ಚಿಂತನ (ಕಡಲಾಜಿಯ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದ ಕಾರಂತರ ಕುರಿತ ಬರಹಗಳು)	ರೂ. ೧೫೦
ಕೆರಿಂಜಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಜಗತ್ತು (ಕೆ.ವಿ.ಸುಭೂತಿ)	ರೂ. ೨೦
ಭವ (ಕಾದಂಬರಿ-ಮರುಮುದ್ರಣ- ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ)	ರೂ. ೬೦
ಒಳಸೊನ್ನೆ ಹೊರಸೊನ್ನೆ (ಕವನಗಳು - ಕೆ.ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್)	ರೂ. ೫೫
ಚೂರಿಕಟ್ಟೆ ಅಧಾರತ್ ಕಲ್ಘಣಾಪ್ಯರ (ನಾಟಕ - ಕೆ.ವಿ. ಅಕ್ಷರ)	ರೂ. ೫೫
ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ (ಟಿ.ಪಿ. ಅಶೋಕ)	ರೂ. ೫೦
ಮಾಮಾಮೋಶಿ (ಮೋಲಿಯೆರ್ ಅನುವಾದ - ಕೆ.ವಿ. ಸುಭೂತಿ)	ರೂ. ೫೫
ಜತೆಗಿರುವನು ಚಂದರ (ನಾಟಕ - ಜಯಂತ ಕಾಯಿನಣಿ)	ರೂ. ೫೦
ಯಾವ ಶಬ್ದದ ಮಾಯ (ಕವಿತೆಗಳು - ವರದೇಶ ಹಿರೆಗಂಗೆ)	ರೂ. ೫೦
ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ (ಕಾದಂಬರಿ - ವಿವೇಕ ಶಾಸ್ಥಾಗ)	ರೂ. ೫೫
ದಿವ್ಯ (ಕಾದಂಬರಿ - ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ)	ರೂ. ೫೫

ಮಾತುಕ್ತೆ ೧೦

ನೀನಾಸಮ್ಯ ಹೆಗ್ಲೋಡು (ಸಾಗರ) ಕನಾಕಟಕೆ ೫೨೨ ಲಿಟರ್

ದೂರವಾಣಿ: ೦೮೧೭೨-೨೫೬೪೪೯

ବୀନ୍ଦି ପୁଷ୍ଟାରଦ ତୈଁ ମାସିକ ସଂପର୍କ ପତ୍ର
(ଫେବ୍ରିଆରୀ-ମେୟେ-ଆଗସ୍ତ୍-ନଵେଂବରୀ)

ಸಂಪಾದಕ: ಜಸವಂತ ಜಾದ್ವಾ

સહ સંપાદક: વેંકટરમણ એતાળ બિ. આર્.

వాణిక వగణం: ఇప్పత్తిదు రూపాయి

ಅಕ್ಷರ ಚೋಡಣೆ: ಅಕ್ಷರ ಗಣಕ, ಹೆಗ್ಲೋಡು

ಮುದ್ರಣ: ಅಶ್ವನಿ ಗ್ರಂಥಕ್ಷಾ, ಅರಳೀಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ನವೆಂಬರ್ ೨೦೦೯

ವಿಕಾಸ ಹಂಡಿನ್‌ದು

ಸಂಚಿಕೆ ನಾಲ್ಕು,

೧.	‘ಅದೇ ಹಿಂಸೆ: ಗುರಿ ಮಾತ್ರ ಹೊಸತು...’ ನೋವ್ರೋ ಚೋಮ್‌ಸ್ಟ್ / ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಿ. ರಾಜಶೈಲಿರ ಪ್ರಟಿ ೧
೨.	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ರ ಒಂದು ಅನಂತರದವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಎಡ್ಡಾರ್ಡ ಸರೀರ್ಡ್ / ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಜಿ. ರಾಜಶೈಲಿರ ಪ್ರಟಿ ೨
೩.	ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುತ್ಕರಕೋಟಿ ಪ್ರಟಿ ೨೮
೪.	ನೀನಾವಮ್ಮೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಬಿರದ ವರದಿ ಪ್ರಟಿ ೨೯

Second cover

MAATHUKATHE NOV. 2001 (YEAR 15 ISSUE 4)

NINASAM QUARTERLY NEWS LETTER

PUBLISHED EVERY FEB;MAY;AUG;NOV.

ANNUAL SUBSCRIPTION: Rs.25(TWENTY FIVE ONLY)

FOR PRIVATE CIRCULATION

NINASAM HEGGODU (SAGAR) KARNATAKA 577 417

With Best Compliments

from

KARNATAKA POWER CORPORATION LTD.

A premier power generating company with 3 decades of experience, has an installed capacity of 4003 mw from its 19 hydel and thermal stations, meeting 72% of the energy consumption of the State.

Karnataka Power Corporation Limited
82, Shakthi Bhavan,
Race Course Road, Bangalore 560 001
Phone: 2256568, Fax: 2252144
E-mail: sccm@kpc.kar.nic.in

← fourth cover

→ third cover

MYSORE SALES INTERNATIONAL LIMITED

MSIL HOUSE
36, CUNNINGHAM ROAD,
BANGALORE - 560 052

Lekhak and Vidya Notebooks & Lekhak Stationery
Hotspring Solar Water Heaters
Karnataka State Lottery Tickets
Distribution of Liquor
Management of Bangalore Air Cargo Complex
Homemaker Hire Purchase Scheme
Tours & Travels
Export of Sandal Oil Spices

Concern for the Consumer

MSIL
MYSORE SALES INTERNATIONAL LIMITED
MSIL HOUSE
36, CUNNINGHAM ROAD,
BANGALORE - 560 052